

Samsun Tarımında Yeni Ufuklar

SAMTİM

Ocak 2019

Sayı : 64

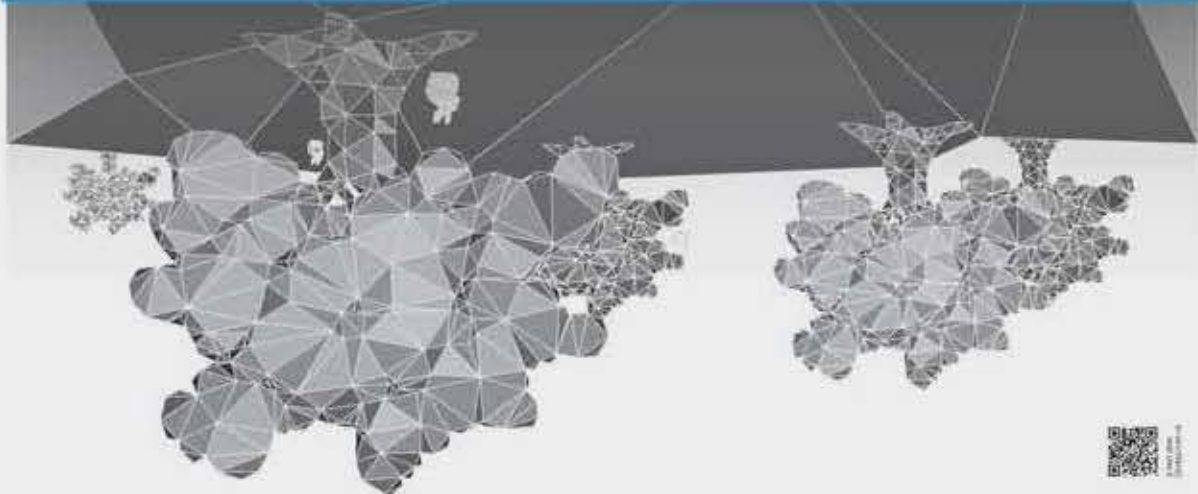
ISSN : 1305-7588

- *Samsun Gıda Fuarı 2018*
- *Karadeniz'in ilk Betonarme İstiridye Mantarı Üretim Tesisi*
- *Karadeniz'de Hamsi Bereketi*

İklim deęiřiyor.
O halde gıda ve tarım da değişmeli.

Samsun İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü Adına
SAHİBİ

Nail KIRMACI
İl Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Erol BAŞ

YAYIN KURULU
Erol BAŞ
Lale BAYKAL
İcabi ÇAĞAN
Orhan ŞANLI
Hasan Gürkan FERENDEÇİ
İsa SEZGİN
Turgut GÜLER
Yetkin ESEN
Namık AKGÜL
Dr. Ali KORKMAZ
Hatice OLGUN
Sema AKGÖZ
Ahmet ŞENOĞLU

FOTOĞRAFLAR
Recep YAPINCAK

YÖNETİM YERİ ADRESİ

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad.
No: 7 - 55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON
0362 231 37 00 / 270

FAKS
0362 233 21 63

E-POSTA
samsun@tarimorman.gov.tr

WEB
http://samsun.tarimorman.gov.tr

TASARIM - BASKI - CİLT
CEYLAN
OFSET
MATBAASININ YAYIN AMBALAJI SANAYİ
Hacıbey Ceylanağ - 0362 431 1 444 - Sn: 16281
Pazar Mh. Necati Efendi Sk. No:47 İlkadım/SAMSUN
www.ceylanofset.com.tr

ISSN: 130-7588

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Yayıncı olan SAMTİM Dergisi
Yaygın Süreli Yayındır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	2
3. SAMSUN GIDA FUARI ZİYARETÇİLERİNİ AĞIRLADI ...	3
TARIMA YÖN VEREN TEKNOLOJİK GELİŞMELER	6
SAMSUN'DA ÇÖREK OTU YETİŞTİRİCİLİĞİ	10
SAMSUN İLİ BİTKİ FAMILİYASININ TESPİTİ VE ARI KONAKLAMA NOKTALARININ SAYISALLAŞTIRILMASI PROJESİ	12
KARADENİZİN İLK BETONARME İSTİRİDYE MANTARI ÜRETİM TESİSİ FAALİYETTE.....	14
KIZILIRMAK DELTASINDA TIBBİ SÜLÜK POTANSİYELİ ARAŞTIRILDI	16
HABERLER	18

samsun.tarimorman.gov.tr

[f](https://www.facebook.com/SamsunTRM) [i](https://www.instagram.com/SamsunTRM) [t](https://www.twitter.com/SamsunTRM) @SamsunTRM

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

H. Otatürk

Kıymetli Samtim Okurları;

Bir seneyi daha acısıyla tatlısıyla yaşayarak hep birlikte eriştiğimiz yeni yılın ilk bülteni olan Ocak sayımızla sizlerleyiz.

Yeni yılla birlikte başlayacak olan yeni üretim sezonunda da ülkemizdeki ve ilimizdeki tarımsal gelişmeleri gerek Dergimiz ve gerekse de web sitemizden sizlerle paylaşmaya devam edecek, bu arada yer yer sizlere de sorarak bizlerden ve Devletimizden taleplerinize kulak vermeye devam edeceğiz.

Bu noktada, elimize ulaşan İlimiz faaliyetleriyle ilgili son tarımsal veriler eşliğinde geçtiğimiz yılın bir değerlendirmesini yapmak; hem yapılanları gözler önüne sererek kat ettiğimiz mesafeyi görmek ve hem de olması muhtemel eksiklerimizi gözler önüne sermek adına yerinde olacaktır diye düşünüyorum.

Yalnız İlimizin değil aynı zamanda ülkemizin göz bebeği ve tarımda tabiri caizse yükü omuzlayanı olan Bafra ve Çarşamba Ovaları toplam 122.410 hektar (Büyük Ova Koruma Alanı) tarım alanına sahiptir. İlimiz sebze üretimi de bu bağlamda önemli bir yerdedir.

Hayvancılıkla ilgili değerlere baktığımızda ise yine İlimizle birlikte anılan ve son yıllarda mandıracılık alanında ürünleri rağbet gören manda ve büyükbaş hayvan sayımız göze çarpmaktadır. Türkiye genelinde manda sayısı bakımından 1. sırada ve büyükbaş hayvan varlığı bakımından da 9. Sırada olan İlimizde bununla ilintili olarak mevcut mera varlığımızın (ki bu 972.500 ha'lık Samsun ili yüzölçümünün % 1,5'idir) % 26'sının ıslah amanaçlı çalışmaları tamamlanmıştır.

Yine Toplulaştırma Çalışmaları kapsamında 50 km yol yapılmış olup, toplam proje bedeli olarak da 10.611.679 TL ödenmiştir. Avrupa Birliği uyum süreci paralelinde, Nitrat Su Kalitesi İzleme Çalışmaları çerçevesinde Samsun il sınırları içerisinde 35 noktadan yüzey suyu ve 23 noktadan da yeraltı suyu analizi yapılmaktadır. Yüzey sularında her ay, yeraltı sularında üç ayda bir olmak üzere düzenli olarak numuneler toplanmakta olup yapılan analiz sonuçlarında sınır değerlerini aşan herhangi bir değerle karşılaşmamıştır.

Üreticilerimiz Bakanlığımızca desteklenmeye devam etmektedir. 2002-2018 yılları arasında Samsunlu üreticilere 1.758.009.045 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Toplam 143.149 da alanda 1829 üreticimizle Alaçam, Bafra, Çarşamba, Ondokuzmayıs, Tekkeköy, Salıpazarı, Terme ilçelerimizde iyi tarım yapılmakta, gıda güvenliğini esas alan bu uygulamalar tarafımızca da önemsenmektedir.

Benzer amaçla yürütülen ÇATAK Programı kapsamında ise; toprak ve su kalitesinin korunması, doğal kaynakların sürdürülebilirliği, erozyonun önlenmesi ve tarımın olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik alanların korunması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda (ilimizde 1. kategoriye giren çiftçi olmadığından) 2. kategorideki çiftçilere dekara 60 TL ve 3. kategorideki çiftçilere dekara 135 TL destek verilmektedir.

Organik tarım gün geçtikçe talebi ve bu paralelde üretimi artan bir alandır. Ülkemiz tarımsal üretimde kullanılan 23.762.428 ha'lık alanın, ancak 523.778 ha'lık % 2,20'lik kısmında doğal toplama alanı da dâhil olmak üzere organik tarım yapılmaktadır. Samsun ilinde organik tarım üretimi yapılan alan, ilin 378.000 ha'lık toplam tarımsal üretim alanının ancak % 1,52'sidir. Ülkemizde üretilen 2.473.600 ton organik ürünün 16.548,3 tonu Samsun'da üretilmektedir.

Karadeniz'e kıyısı liman ağı olan olan İlimiz Su Ürünleri konusunda da iftihar vesilemiz olmaya devam etmektedir. Gerek denizlerimizdeki avcılık ve gerekse de kültür balığı- yetiştiricilik alanları olmak üzere 2017 rakamlarına göre Samsun İlimiz; 60.420 ton'la ülke geneli Su Ürünleri üretiminin yüzde 10,27'sini karşılamakta olup, İlimiz sınırları içinde faaliyet gösteren toplam balıkçı gemi sayımız 586 adet'dir.

Genç Çiftçi Projeleri kapsamında ilimizde, 2016 yılında 239 bitkisel ve hayvansal üretim projesine (dolayısıyla 239 genç çiftçimize) 7.170.000 TL hibe (geri ödemesiz) destek verilmiştir. 2017 yılında 253 genç çiftçimize toplamda 7.590.000 TL hibe dağıtımı gerçekleştirilmiş olup; 2018'de ise 262 genç çiftçiye 7.860.000 TL ödeme sağlanması karar bağlanmıştır.

Kırsal kalkınma ve örgütlenme faaliyetleri kapsamında (KKYDP) ise toplamdaki 526 başvuru (139 biten proje, 149 sözleşme imzalanan) için toplamda 77.130.526 TL tutarın 33.199.438 TL'si ödenmiştir. İl ve İlçe Müdürlüklerimize yapılan tüm şikâyet başvuruları hızlı bir şekilde dikkate alınmakta ve yerinde yapılan incelemeler sonucunda ilgiliye yine hızlı bir şekilde bilgi verilmektedir. Bu bağlamda 2018 yılında ALO 174 hattına gelen şikâyet başvuru sayısı 352'dir.

Sözlerimi bitirirken sağlık, bereket ve huzur dolu nice senelere diyor; henüz girdiğimiz 2019'un ülkemize ve insanlığa bolluk, bereket, barış ve huzur getirmesini temenni ediyorum. Sağlıcakla kalın.

Nail KIRMACI
İl Müdürü

3. SAMSUN GIDA FUARI ZİYARETÇİLERİNİ AĞIRLADI

TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım AŞ tarafından düzenlenen ve sektörün her gruptan temsilcileriyle birlikte yöresel lezzetlerin de sergilendiği "3. Samsun Gıda, İçecek Ürünleri Gıda İşleme Teknolojileri, Paketleme ve Lojistik Fuarı" 22-25 Kasım 2018 tarihleri arasında ziyaretçilerini ağırladı.

Tarım ve Orman Bakanlığımız, İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz, Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Samsun Ticaret Borsası, KOSGEB, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Türkiye Gıda İşverenleri Sendikası, Türkiye Otelciler Federasyonu, Türkiye Aşçıları Federasyonu, Karadeniz Perakendeciler Birliği, Karadeniz Turistik İşletmecileri Derneği, Karadeniz Aşçıları ve Turizm Birliğinin desteği ve iş birliğiyle hazırlanan Fuar'da gıda profesyonelleri bir araya geldi.

Açılış konuşmasını yapan TÜYAP Anadolu Fuarları Genel Müdürü Cihat ALAGÖZ, Fuara katkı veren tüm katılımcılara teşekkür ederek şunları söyledi: "Samsun Gıda Fuarımızın açılışını hep birlikte gerçekleştire-

tiriyoruz. Bu Fuarın şöyle bir özelliği var; Türkiye'de genel olarak Gıda İhtisas Fuarlarının sayılarında düşme olmasına rağmen, nitelik ve nicelik bakımından gıda fuarları genel olarak bütün dünyada farklı bir segmente doğru ilerlerken, Samsun'da Gıda İhtisas Fuarı'nın istikrarlı bir şekilde üçüncü defa açılıyor olması hem Türkiye Fuarçılık sektörü açısından ve hem de gıda fuarı ve sektörü açısından çok anlamlı. Buradan aslında şöyle bir mesaj veriyoruz; gıda sektörünün arz ve talebinin buluştuğu, üretim merkezi olma iddiasında bulunan Samsun, sektörde bir marka olma yolunda da emin adımlarla ilerliyor."

Sonrasında söz alan Türkiye Perakendeciler Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa ALTUN-BİLEK, Türkiye Aşçıları Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Zeki AÇIKGÖZ, Samsun Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Eyüp GÜLER, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Salih Kadir BAYTEKİN ve Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Zihni ŞAHİN de konuşmalarını yaparak katılımcılara hitap ettiler.

Ardından, il dışı programı dolayısıyla programa katılmayan Samsun Valisi Osman KAYMAK yerine bir konuşma yapan Vali Vekili Sayın İbrahim AVCI da; bilim insanlarının, dünyayı sarsacak küresel krizin enerji ve finans kaynakları nedeniyle değil, gıda ve su kaynakları yönünden çıkacağını savunduklarını söyledi. Gıdanın değerinin giderek arttığına işaret eden AVCI, Samsun'un, Kızılırmak ve Yeşilirmak nehirleri ile beslenen Bafra ve Çarşamba ovalarında yetişen ürünleriyle öne çıktığı konusuna dikkati çekti.

Nüfus ve hayat standartlarının artmasıyla gıdada endüstrileşmenin de arttığını vurgulayan AVCI; "Konjonktür, işlenmiş gıda üretimi ve tüketimini günlük yaşamın bir parçası haline getirmiştir. Gıda sanayisi, tarımsal üretim, dengeli beslenme, katma değer, istihdam ve ihracat açısından önemli işlevleri olan, pek çok sektörü etkileyen ana sektörlerden biridir. Bu fuarları yukarı taşıyarak hükümetimizce de desteklenen Ar-Ge ofislerinin sayılarının artırılması konusunda çaba içerisinde olmamız gerekir." ifadelerini kullandı.

Konuşmaların ardından 'Samsun Gıda Fuarı 2018'in açılışı; Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI, Vali Vekilimiz Sayın İbrahim AVCI ve diğer protokol üyeleri tarafından gerçekleştirildi. Açılış töreni sonrasında protokol üyeleriyle birlikte fuarda bulunan standları gezen İl Müdürümüz Nail KIRMACI, Haber Medya Grubu'na bir mülakat verdi.

Açılış törenine ayrıca; ilçe kaymakamları, ilçe belediye başkanları, kamu kurum ve kuruluş müdürleri, sivil toplum kuruluş temsilcileri, siyasi parti temsilcileri, ulusal ve uluslararası sektör temsilcileri, 22 farklı ilden gelen Türkiye Aşçıları Federasyonu (TAFED) ve Karadeniz Aşçıları ve Turizmci Birliği (KATBİR) üyesi aşçıları ile çok sayıda davetlinin katıldığı Fuar, 25 Kasım tarihine kadar ziyaretçilerini ağırladı.

İhracat ve Ortak Yatırım Görüşmeleri Gerçekleşti

Samsun Gıda Fuarı 2018, gıda sektöründe öncülerin yer aldığı, tüm Karadeniz Bölgesi'nden katılımcılar ile ürün kapsamını çeşitlendirmeyi, bu ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi için gelişmiş teknolojilerle bölge genelinden gelen ziyaretçileri tanıştırmayı ve bölge işlet-

melerinin ihracat ağını genişletecek lojistik destek konularında önemli adımlar atılmasına zemin hazırladı. Fuar; gıda sektöründeki üreticiler ile oteller, zincir marketler, restoranlar ve catering firmalarının ticari ilişkilerini genişletecek, güçlendirecek, yeni alternatifler bulabileceği bir ortam sundu.

7 Ülkeden Heyetler Samsun Gıda Fuarında

TÜYAP yurt dışı ofislerinin desteğiyle İran, Azerbaycan ve Gürcistan'dan; Samsun Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile Rusya, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti ve Suudi Arabistan'dan yurt dışı heyetleri fuar alanını ziyaret ederek katılımcı firmalarla detaylı görüşmeler ve iş birlikleri yaparak geleceğe yönelik yatırımlara imza attılar. Yerli firmalara yurtdışı bayilikleri teklif eden yurt dışı alım heyetleri, gıda mamulleri ve gıda teknolojileri üreten firmalar ile ikili görüşmeler yaptıklarını belirterek fuardan memnuniyetle ayrıldıklarını dile getirdiler. Fuar boyunca ziyaretleri devam eden heyetler, yaptıkları iş birlikleri ve yatırımlarla, fuarın dünyaya açılan kapısı olması noktasında, yerli firmalar ve gıda sektörü arasında fırsat yaratacak adımlar attılar.

Ülke Çapından Profesyonel Ziyaretçiler

Fuarın açılış gününden itibaren, Karadeniz, İç Anadolu, Marmara ve Doğu Anadolu bölgeleri başta olmak üzere tüm illerden fuarı ev dışı tüketim grupları, ulusal marketler, süpermarket zincirlerinin yöneticileri ve satın alma yöneticileri, gıda ve içecek perakendecileri, tüm HORECA tesisleri, oteller ve turizm tesisleri işletmecileri, kafe, restoran işletmecileri, fastfood zincirleri yöneticileri, bakkaliye grubu, yerel marketler, yemek fabrikaları, catering firmaları, gıda mühendisleri ve toplu tüketim yapan her türlü kuruluşun yöneticileri ziyaret etti.

Türkiye'deki işletmelerde yerli malı kullanımı ve tanıtımı için özellikle vurgulanan "869 - Yerliyse Yeriz" kampanyasına Samsun'dan çağrı yapıldı. Proje kapsamında Samsun firmalarından başlayarak Türkiye genelinde yerli malı kullanımı ve tanıtımı teşvik edildi. Kara-

deniz PERDER'in (Türkiye Perakendeciler Federasyonu-Karadeniz) önderliğinde İstanbul, Kastamonu, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu, Sinop, Amasya, Tokat, Çorum ve Samsun'dan fuara gelen süpermarket ve market zincirlerinin sahipleri 100' e yakın alım heyeti ziyaret etti. Firmalar tarafından yoğun ilgiyle karşılanan market sahipleri ve yurt içi heyetleri fuardan memnun kaldıklarını ve her türlü ürünle ilgili önemli bağlantılar yaptıklarını ifade ettiler.

Aşçılar Fuar Boyunca Karadeniz Mutfağını Tanıttılar

TAFED ve Karadeniz Aşçıları ve Turizm Birliği'nin değerli katkıları ile Samsun, İstanbul, İzmir, Ankara, Kayseri, Gaziantep, Ordu, Amasya, Konya, Trabzon, Rize, Çorum, Eskişehir, Alanya, Kuşadası, Bursa, Tokat ve ülkemizin diğer bölgelerinden fuara gelen bölge aşçı birliklerinin başkanları ile 96 aşçıbaşı, her gün başka bir Karadeniz ilinin özel lezzetini, Gastronomi Turizmi Özel Sunum Alanı'nda ziyaretçiler ile buluşturdular. Yine zincir otel, restoran ve önemli turizm işletmelerinin aşçıları ve şeflerinden oluşan birlik üyeleri, yönetim kurulu başkan ve başkan yardımcıları, fuarda stant açan firmalar ile bire bir görüşerek, yeni ürün ve teknolojiler hakkında bilgi alarak, satın alma öncesi ön görüşmeler gerçekleştirdiklerini belirttiler.

Dijital çağın nimetleri bunlarla sınırlı da değildir. Bulut bağlantılı ve kameralı İHA'larla tüm çiftliği görüntüleme, dijital sensörlerle nem, sıcaklık gibi doğal öğeleri kontrol edebilmek artık mümkündür. Ayrıca çiftçiler, bu sistemlerle gerçek zamanlı olarak rakip çiftliklerle karşılaştırmalı üretim performansı değerlendirmesini yapabilecek, tüm ürünlerini ve kaynaklarını detaylı bir şekilde analiz edebileceklerdir. Üreticiler, bir tablet ya da akıllı telefondan tüm çiftliği yönetebilmektedir. Robot teknolojisi çiftliklere girmeye başlamıştır. Çiftliklerdeki büyükbaş hayvanlar, robotlar tarafından sağılırken; hayvanların takibi, yediği yem, verdiği sütteki yağ ve protein oranı, hastalık ihtimalleri de dijital olarak yönetilebilmektedir.

Özel bir firma tarafından geliştirilen bir sensör cihazı ile 40 farklı veri toplanabilmektedir. Yağış durumundan topraktaki su miktarına, mikroiklim değişikliklerinden aşırı ısı farklılıklarına kadar birçok bilgi toplanabilmektedir. Ayrıca askeri seviyede güvenliğe, 7/24 kablo-suz bağlantıya ve esnek analiz yeteneklerine de sahiptir.

ÇİFTÇİ KULÜBÜ PROGRAMI

Teknolojinin, 2009 yılında Bakanlık ve Tarımsal Pazarlama işbirliğiyle hizmete sunduğu ve bugüne kadar 1 milyonu aşkın çiftçiye ulaşan Çiftçi Kulübü programı, tarımsal ve kırsal kalkınmaya katkıda bulunarak tarımda dijital dönüşümü sağlama hedefiyle, çiftçilerin sosyal ve ekonomik hayata eşit katılımına destek olmaktadır. Türkiye'de çiftçilere odaklanan ilk sosyal iş modeli olarak geliştirilen bu programla, kırsal alanda su kullanımı ve tarımsal verimlilik hakkında bilinçlendirme çalışmalarına kadar uzanan geniş bir çözüm ve hizmet yelpazesi sunulmaktadır. Çiftçi Kulübü üyeleri, iş süreçlerini daha efektif şekilde yöneterek verimlilik ve tasarruf sağlamaya yönelik önemli avantajlara sahip olmaktadır.

Çiftçi Kulübü üyelerine iletişim, bilgilendirme, pazarlama ve mobil teknoloji odaklı etkin çözümler sunulmaktadır. Ayrıca, devlet teşvikleri, ücretsiz fuar davetiyeleri ve güncel tarım haberleri gibi sektör bilgileri de aktarılmaktadır. İno Tarım Teknoloji uygulaması ile çiftçilerin bilgiye kolay ulaşmalarını ve güncel tarım haberlerini, ay içerisindeki önemli tarım günlerini ve aktivitelerini haber veren akıllı tarım takvimini ve hava durumunu takip etmeleri sağlanmaktadır.

Çiftçiler, uygulamanın "haberler" özelliği sayesinde tarım sektörünü ve kendilerini ilgilendiren pek çok güncel haberi okuyabilir ve akıllı "tarım takvimi" özelliği ile Bağcılık, Hayvancılık, Meyvecilik, Sebzeçilik, Tarla Ziraatı, Tavukçuluk ve Arıcılık konularında aylara ilişkin olarak yapılacak tarımsal işleri inceleyebilirler. "Hava Durumu" özelliğini kullanarak buldukları ile ait hava

durumunu saat saat ve 10 günlük tahminler olarak öğrenebilecekleri sistemden, gün doğumu, gün batımı saatleri, rüzgâr hızı gibi bilgilerine de ulaşabilirler.

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN KULLANILDIĞI BAZI ALANLAR TOPRAKSIZ TARIM

Topraksız tarım, diğer adıyla "hidroponik yetiştiricilik", volkanik kayaların, suyun, taş yünü, kokopit ya da perit gibi maddelerin kullanıldığı, bitkilerin ihtiyaç duyduğu minerallerin ise bilgisayar sistemiyle üretimi olarak tanımlanıyor.

Bu teknolojiye hijyenik ürünler yetiştirme imkânının dışında, gübreleme, ilaçlama, aşırı sulama gibi faktörlere gerek duymayan topraksız tarımda, başta geleneksel sebzeler olmak üzere hassas tıbbi bitkiler ve yumru kök içermeyen yeşillikler daha sağlıklı yetiştirilebiliyor ve hastalık seviyesi minimum düzeylere indirmek mümkündür.

Bu uygulama dünyada 40 milyar dolarlık bir büyüklüğe ulaşmıştır. Türkiye'de 48 bin hektar seranın yaklaşık 4 bin dönümünde topraksız tarıma geçilmiş durumdadır. Türkiye'nin topraksız tarım yapılan sera alanının iki-üç yıl içerisinde 15 bin dönüme çıkacağı tahmin edilmektedir.

DİJİTAL TARIM MAKİNALARI

Tarım ve hayvancılıkta bir diğer trend ise makinelerin dijitalleşmesidir. Biçerdöverler, traktörler, pulluklar ve diğer zirai araçlar artık akıllı makineler haline gelmiştir. Tarım makineleri artık daha büyük, daha ağır ve daha akıllıdır. Çiftçinin üzerinden iş yükünü alan, çevreyi koru-

yan ve hasadı artıran teknolojik yenilikler olarak nitelendirilmektedir. Araç bilgisayar tarafından yönlendirilen bu makinelerle artık neredeyse milimetrik doğrulukta ekip biçim yapabilmektedirler.

Türkiye’de yeşil traktörler olarak bilinen ve bir firmanın geliştirdiği bir sistemle, tarım makinaları artık uzaktan kumanda sistemi ile çalışabiliyor. Traktör ve biçerdöver gibi tarım makinalarında, uydu alıcısı sinyalleri ile çalışan otomatik kontrollü tarım makinalarıyla, traktör ya da biçerdöver kullanan operatörler direksiyona dokunmadan tarlanın her tarafına ekim yapabiliyor. Ekimin yanı sıra traktördeki bilgisayarlı sistem ile tarlada ekip biçilecek alan uydu sinyalleri tarafından belirleniyor. Böylece sıfıra yakın hatayla tüm işlemler gerçekleştiriliyor.

NANOTEKNOLOJİ

Yenilikçi teknolojiler arasında yer alan nanoteknoloji, gelecekte tarımsal üretimin şekillenmesinde vazgeçilemez bir role sahiptir. Ülkemizdeki genel toprak yapısının kireçli ve yüksek pH değerine sahip olması, bitkilerin çeşitli mineralleri almasını zorlaştırıyor. Mineral eksikliğini gidermek için yapılan gübreleme yeterince etkili olmuyor. Özellikle yapraktan verilen gübrelerde; yaprağın yapısında bulunan stoma açıklığının az olması, makro ve mikro boyutlardaki moleküllerden oluşan gübre geçişini büyük ölçüde zorlaştırıyor. Nanoteknolojik gübre kullanımı sayesinde gübre israfının önüne geçecek. Böylece ekimden maksimum verim alınacak. Türkiye’de yılda yaklaşık 2 milyon ton gübre kullanılıyor. Nanoteknolojik gübre ile

hem daha az gübre kullanmak, hem de kullanılan az miktardaki gübreden alınabilecek en yüksek oranda verim almak mümkün olacaktır. Türkiye’de birçok gübre üreticisi tarafından akıllı gübreler üretilmeye başlanmıştır.

NANOPESTİSİTLER

Yakın zamanda üreticiler ürünlerini nanopestisitlerle koruyabilecektir. Saç telinden daha küçük olan ancak daha geniş bir alana yayılabilen bu damlacıklarla pestisit kullanımının azalması amaçlanmaktadır. Ürünlerin direncini arttırmak ve pestisit kullanımını azaltmak gibi avantajları olan nanopestisitlerin, zararlılar üzerindeki etkisi de diğer ilaçlara göre daha fazla ve daha uzun süreli olmaktadır. Bir nanopestisit parçacığı çok büyük bir bölgeyi kapsayabiliyor.

ROBOTİK ÇİFTLİKLER

Çiftlikler artık insanlarla değil, robotlarla çekip çevrilmeye başlanacaktır. Robotlar sayesinde çiftlikler geçmişe göre daha verimli ve aktif hale gelecektir. Çiftlikteki büyükbaş hayvanların kontrolü robotlar tarafından sağılırken, hayvanların yediği yem, verdiği sütteki yağ ve protein oranı, hastalık ihtimalleri de robotlar tarafından kontrol edilmektedir. Çiftliklerde, sağım robotunun haricinde yem itme robotu, gübre temizleme robotu ve hatta buzağı beslemek için mama robotu da bulunmaktadır. Dünyada örneklerine rastlanan robotik çiftliklerden Türkiye’de de mevcuttur. Hollandalı Lely şirketi tarafından tamamen robot teknolojisi ile kurulan Türkiye’nin ilk süt sığırcılığı işletmesi Balıkesir’de bulunmaktadır.

Ayrıca bu sistemler tavuk çiftliklerinde de kullanılmaktadır. Tavuk çiftliklerinin sıcaklık takip ürünlerinin konumlandırılmasıyla, gerekli durumlarda yetkili kişilere SMS veya çağrı merkezleri üzerinden alarm iletimiyle mevcut iklimlendirme sistemlerinin kontrolü sağlanabiliyor. Böylece kümeslerde civciv ölümlerinin önüne geçiliyor, kontrol ve verimlilik artmaktadır.

Balık çiftliklerine yerleştirilen sensörler sayesinde sıcaklık, sudaki oksijen miktarı, tuzluluk, suyun bulanıklığı, pH ve amonyak miktarı gibi parametrelerin anlık olarak takip edilebilmesine ve gerekli alarm durumlarında hızlı önlemler alınabilmesine imkân sağlamaktadır.

AKILLI SULAMA SİSTEMLERİ

Kurak ve yarı kurak iklim kuşağında bulunmamızdan dolayı, mevcut su kaynaklarının büyük bir bölümü tarımsal sulamada kullanılmaktadır. Bu nedenle sulama, tarımsal üretimin en önemli girdilerinden biridir. Akıllı sulama sistemleri sayesinde gereksiz sulamanın önüne geçilebilmekte, böylece su kaynaklarının korunması, fazla sulama nedeniyle bitki ve toprakta oluşacak deformasyonun engellenmektedir.

Akıllı sulama sistemleri tarlada yer alan her bitkinin su ihtiyacı farklı olduğundan toprağın neminin yüzdelik oranı, bitkinin ihtiyacı olan nem oranından düşük çıkarsa ürüne su verilmektedir. Mobil araçlarla sulama programlayıp, sulamayı mevsimlik, aylık, haftalık, günlük hatta saatlik programlama imkânına sahip olunmaktadır.

TARIMA YÖN VEREN TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN SONUCU

Teknolojik sistemlerin ve bilgisayarların kullanılması ve yeni tekniklerin uygulanması yönünde çiftçilerin eğitilmesi verimliliği artırmaktadır. Bu gelişmelere bağlı olarak tarımsal üretim belirli ölçüde sanayi sektörüne benzer özellikler kazanmakta, iletişim elektronik bağlantılarla daha etkili olarak sağlanmakta ve geleneksel tarım sektörü özelliklerinden hızla uzaklaşmaktadır. Bu gelişmelerin hemen hepsi, tarımda verimliliği artırmaya ve maliyetleri düşürmeye yöneliktir. Tarım ve sanayi işletmelerinin işbirliği ve entegrasyonu sağlanmalı, yerel ve geleneksel ürünlerin katma değeri ve ihracata katkısı artırılmalıdır. Tarımsal desteklerin, ürün, üretim ve üretici odaklı ve bölgesel temelli olarak tarım havzaları ve işletme temelli bir yapıda verilmesi ve gelir istikrarının sağlanması yönünde geliştirilme ihtiyacı sürmektedir. Bunların uygulanmasına temel oluşturacak tarım bilgi sistemlerinin kurulmasına devam edilmeli ve tarımsal desteklemelerde ürün deseni ve su potansiyeli uyumu gözetilerek, sertifikalı üretim yöntemlerine önem verilmelidir. Ayrıca, tarım sigortalarının kapsamı genişletilerek yaygınlaştırılmalıdır. Tarımsal destekler, tarım havzaları ve parselleri bazında, sosyal amaçlı ve üretim odaklı olarak düzenlenmeli, desteklerde çevre ile bitki, hayvan ve insan sağlığı ile teknolojik gelişmeler dikkate alınmalı, desteklerin etkinliği izlenerek değerlendirilmelidir. Toplumun yeterli ve dengeli beslenmesini esas alan, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, örgütlülüğü ve verimliliği yüksek, etkin ve talebe dayalı üretim yapısıyla uluslararası rekabet gücünü artırmış, doğal kaynakları sürdürülebilir kullanan bir tarım sektörünün oluşturulması hedeflenmelidir.

Samsun'da Çörek Otu Yetiştiriciliği

Türk mutfağında bilinen ve oldukça yaygın kullanılan çörek otu poğaçada, börekte, kurabiye ve salata kısıacası birçok yerde kullanılabilir. Ayrıca alternatif tıpta, en zor tedavi edilen bağıışıklık sistemi hastalıkları dâhil çeşitli hastalıkların tedavisi ve önlenmesinde yaygın olarak çörek otu önerildiği biliniyor.

Bu bağlamda, çörek otu yetiştiriciliğine geçmeden önce biraz faydalarından bahsetmek gerekmektedir. Çörek otunda içerik olarak; ortalama % 38 karbonhidrat, % 35 çeşitli yağlar, % 21 albümin bulunmaktadır. Geriye kalan % 6'lık kısım ise, birbirinden farklı yüze yakın maddeden oluşur.

"Ölüm dışında hiçbir hastalık yoktur ki, çörekotunda onun için bir deva bulunmasın." şeklinde nakledilen bu Hadis-i Şerifte de belirtildiği üzere çörekotunun içinde bulunmayan deva yoktur. İşte çörek otunun faydaları ve kullanılmasına ait bilgiler:

SAMSUN'DA ÇÖREKOTU

Samsun İli Bakanlığımızın İttri ve Tıbbi Bitkiler İle Boya Bitkileri Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında 2017 yılında dâhil edilmiştir. Proje kapsamında, 2017 yılında; çiftçi şartlarında Çörekotu, Kışniş ve Salep demonstrasyon alanları oluşturulmuştur. Yine Çiftçi şartlarında 2018 yılında, Çörekotu ve Defne demonstrasyon alanları oluşturulmuştur. Bu demonstrasyonların takibi İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzce yapılmaktadır.

İlimiz Havza İlçesi Kayabaşı Mahallesiinde Çiftçimiz Hasan Kaya ile yaptığımız görüşmeler neticesinde çiftçimizin de çörek otu yetiştiriciliği yapma konu-

sunda çok istekli olduğu, tarlasında demonstrasyon çalışması yapılmasının hem kendisi hem de diğer üreticiler için faydalı olacağı kanaati ile çalışmalara başlandı. Toprak hazırlığından tohum ekimi, yabancı ot mücadelesi, gübreleme, çapalama, hasat ve harman konularına kadar nasıl bir yol izleneceğinin önceden planlandığı Demonstrasyonda, Bakanlığımız Merkez Tarla Bitkileri Araştırma Enstitüsü tarafından gönderilen Çörekotu tohumu kullanıldı.

Tohum Yatağı Hazırlığı:

Tohum yatağı hazırlığına Mart ayı başında toprağı kulaklı pullukla sürerek başlandı. Daha sonra diskaro çekilerek tohum yatağı hazırlığı tamamlandı. Üç dört gün toprağın yatışması beklendikten sonra, tahıl mibzeriyle dekara 2,5 (iki buçuk) kg hesabı ile ekim gerçekleştirildi. Ekim yapılmadan önce, sıra arası mesafenin çapalamaya uygun olabilmesi için mibzerin ekici ünitelerinden biri kapatıldı. Kullanım kılavuzundaki hesaplamaları yaparak, dekara 2,5 kg tohum ekim normu ayarlandı. Mibzerin tohum gözüne 20 kg tohum, gübre gözüne 100 kg DAP gübresi konularak ekim gerçekleştirildi. Ekimden 20- 25 gün sonra bitki çıkışları tamamlandı.

Yabancı Ot Mücadelesi:

Çıkışların tamamlanmasından 10 gün kadar sonra ilk yabancı ot mücadelesi (ekimden 35 gün sonra) 2 gün süre ile elle ve çapa ile yapıldı. Mücadelede; sıra

üzerinde bitkiler arasındaki yabancı otlar elle, sıra arasındaki yabancı otlar ise el çapası ile alındı. Çörek otuna ruhsatlı yabancı ot ilacı bulunmamaktadır. Çapa ile temizlemede sıra arası mesafenin çapayı zorlaştırıldığı fark edildi. Bitkinin sonraki gelişimi ve çapadaki kolaylıkta dikkate alınarak sıralardan birisi alınarak sıra arası mesafe 50 cm çıkarıldı. Çapa sonrası el ile 8 da.'lık alan için toplamda 100 kg % 21 amonyum sülfat gübre uygulaması yapıldı (12,5 ka/ da). Düzenli yağışlarında etkisi ile Çörek otunda hızlı bir vejetatif gelişme ve dallanma gözlemlendi. Lakin bu esnada yabancı otlar da aynı şekilde hızlı bir gelişme gösterdi. Yabancı ot mücadelesi için 3 kez daha belli aralıklarla el ve çapa ile yabancı ot mücadelesi yapıldı.

Çiçeklenme:

Hızlı bir gelişme ve dallanma gösteren çörek otu bitkileri Vejetatif gelişmesi ve yan dallanma devam ederken ana dallar generatif döneme geçerek, Mayıs ayının 25'in den itibaren tomurcuklanma başladı. Mayıs ayının 30'undan sonra da beyaz renkli çiçekler görülmeye başladı. Önce ana dallar sonra ikinci dallar ve diğer dallar sırası ile tomurcuklanıp çiçeklendi. Çiçeklenme döneminde görülen yoğun arı popülasyonunun tozlanmaya dolayısıyla tohum bağlamaya olumlu etkisi olduğu düşünülüyor.

Kapsül Bağlama:

Çiçeklenme ve tozlanmadan sonra çiçekler dökülerek kapsül bağlama dönemine girdi. İlk önce kapsüller ve içindeki tohumlar yeşil renkte daha sonra kapsüllerin olgunlaşması ile hem kapsül renginde hem tohum renginde kahverengiden siyaha doğru renk değişimi başladı.

Hasat ve Harman:

Kapsüller olgunlaşıp tohumlar siyah rengi aldığındaki hasat olgunluğuna geldiği kanaati oluşunca, 02.08.2018 günü hasat tarihi olarak belirlendi. Hasat için önce buğday biçerbağlar makinesi ile başlandı, ancak kapsül dökümü fazla ve daha önce rüzgârla yatan bitkilerin biçerbağlarla biçilmediği ve dane kaybının olduğu gözlemlendi. Bundan sonra biçerbağlarla hasattan vaz geçilerek hasat elle söküm usulüyle tamamlandı. Hasat edilen çörek otları desteler halinde kurumaya bırakıldı 6-7 Ağustos da deste halindeki çörek otları harman yerine getirilerek buğday harman makinesi ile kapsülden ayrılan tohumlar harman edildi. Çalışmada 8 da lık alandan 1.280 kg tohum alındığı tespit edildi. Tohumlar kurutulularak çuvallandı.

Sonuç olarak;

İlimizde çörekotu yetiştiriciliğinin yapılmasında hastalık ya da zararlı açısından bir sıkıntı olmadığı, ruhsatlı yabancı ot ilacı olmadığından erken dönemde, mekanik olarak yabancı ot mücadelesinin önem arz ettiği tespit edilmiştir.

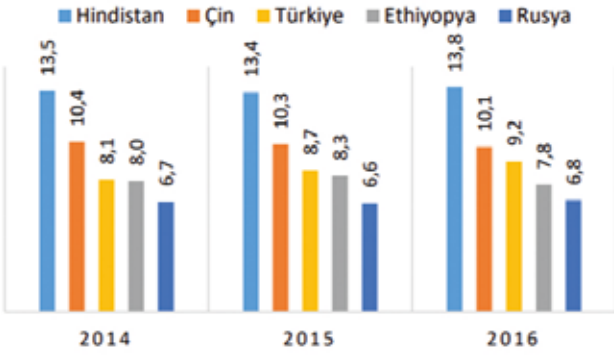

Samsun İli Bitki Florasının Tespiti ve Arı Konaklama Noktalarının Sayısallaştırılması Projesi

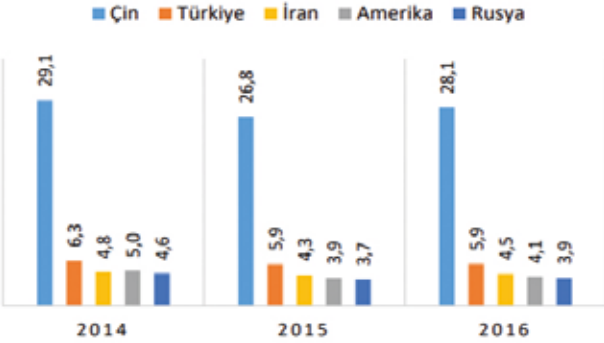
Ersel Reha EREN- Veteriner Hekim Nazlı SAYAR YAPAR- Ziraat Mühendisi
Samsun İl Tarım ve Orman Müd., Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şubesi

Dünya arıcılık sektöründe önde gelen ülkeler arasında yer alan ülkemiz, TÜİK verilerine göre 8 milyon koloniye ve 120 bin ton bal üretimine sahiptir. FAO verilerine göre ülkemiz koloni varlığı bakımından dünyada 3. Sırada, bal üretimi bakımından ise 2.sırada yer almaktadır.

Kovan miktarında önemli ülkeler (%)

Bal üretiminde önemli ülkeler (%)

İlimizde ise 1.265 işletmede yaklaşık 77 bin koloni mevcut olup yıllık bal üretim miktarı 900 ton civarındadır. Bakanlığımız verilerine göre ülkemizde yaklaşık 153.000 arıcı aile bulunmakta ve bunların 34.452'si gezginci arıcılık kalanı ise sabit arıcılık yapmaktadır. Türkiye' de koloni varlığının % 70-80'ine sahip işletmeler kolonilerini gezdirerek üretim yaparken, toplam bal üretiminin, % 90'lık bölümünün bu işletmeler tarafından sağlandığı öngörülmektedir. Bu nedenle gezginci arıcı-

lıkta konaklama yerinin seçimi önem kazanmaktadır. İlimiz arıcılık sektörüne ilişkin potansiyelin belirlenebilmesi, üretim miktarının artırılması ve arıcılık işletmecilerimizin sorunlarına ilişkin üreticilerimizle Samsun ili Arı Yetiştiricileri Birliği ile birlikte yapılan anket çalışması sonucunda da üreticilerimizin en büyük sorununun konaklama yeri olduğu anlaşılmıştır.

Ülke genelinde faaliyet gösteren gezginci arıcılar gittikleri bazı köylerde az miktarda koloni bulunduğu halde konaklama yeri seçiminde zorluk yaşamaktadırlar. Yine bazı köy ve mahallelerde ise sınırlı miktardaki köy arazisine fazla miktarda arıcı alınmaktadır. Böylece bazı bölgelere kapasite üzerinde arı konaklatılırken, bazı bölgelerde de kapasite oranının çok altında arı konaklaması gerçekleşmektedir. Yoğunluk yaşanan köy ve mahallelerde doğal kaynaklar zarar görürken koloni yoğunluğu nedeniyle verim düşüklüğü yaşanmaktadır. Ayrıca denetimsiz yapılan gezginci arıcılık, çeşitli hastalıkların yayılmasına ve bölgelerde denetimsiz melezlemelere ve saf ekotiplerin kaybolmasına neden olmaktadır.

Bu kapsamda İl Müdürlüğümüz ve Samsun İli Arı Yetiştiricileri Birliği ortaklaşa yürütülen 'Samsun İli Bitki Florasının Tespiti ve Arı Konaklama Noktalarının Sayısallaştırılması' projesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu proje ile; İlimizin arıcılık yapılacak nektar ve polenli bitki florasında mevcut durumunun tespit edilmesi ve arı konaklama yerlerinin belirlenmesi; arıcılıkta konaklama sorunlarını çözmek için gerekli teknik altyapının oluşturulması, ülke genelinde gezginci arıcılık faaliyetinde bulunan üreticilerimizin hem girdi maliyetlerinin azaltıl-

ması, hem de daha sağlıklı, izlenebilir ve güvenilir arı ürünleri üretimi yapmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Hedeflenen amaçlar kapsamında yapılacak çalışmalar ve elde edilecek kazanımlar ise; bitki florası haritasının çıkarılması ve yeni arılıkların oluşturulması, İlimizde uygun üretim yerlerinin ve bunların kapasitelerinin belirlenmesi ve bitkisel kaynaklardan en üst düzeyde yararlanmayı sağlayarak bal üretimini doğrudan artırmak, gezginci arıcılarımızın konaklama sorunlarını çözmek ve bunun için gerekli alt yapıyı oluşturmak, İlimizde bitki örtüsü, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı sayesinde çevresel muhafaza ve ekonomik katkı sağlamak, flora ve vejetasyon çalışması ile gezginci arıcıların sayısının artmasına ve arıların yapacağı tozlaşma sayesinde biyolojik çeşitliliğinin korunmasına katkı sağlamak, il dışından gelecek olan arıcılara seçenek sunulmasını sağlamak olacaktır.

Proje kapsamında ilk olarak İl Müdürlüğümüzce İlçe Müdürlüğünde görevli Veteriner Hekim ve Ziraat Mühendislerine yönelik 12- 14 Kasım 2018 tarihinde 'Samsun İli Bitki Florasının Tespiti ve Arı Konaklama Noktalarının Sayısallaştırılması' konulu eğitim çalışması düzenlenmiştir. Eğitim ardından İl ve İlçe Müdürlüğümüz teknik personellerimiz her ilçede mahalle bazlı bitki florasının envanterinin çıkarılması, uygun üretim yerlerinin ve bunların kapasitelerinin belirlenmesine yönelik saha

çalışmalarına başlamış olup, çalışmalarını sürdürmektedirler.

Proje tamamlandığında; İlimizde arıcılığın sosyal ve ekonomik potansiyelinin net olarak ortaya çıkarılması sağlanacak, üreticilerimizin konaklama sorunları azaltılacak, turizm sektörünün konaklama faaliyetlerinden olumsuz etkilenmesi önlenecek, aşırı kuraklığın veya aşırı yağışın neden olduğu sel gibi afet olaylarından kaynaklanan verim ve koloni kayıpları azaltılacak, ülke genelinde gezginci arıcılık faaliyetinde bulunan vatandaşlarımızın hem girdi maliyetlerinin önemli ölçüde azaltılması hem de daha sağlıklı, izlenebilir ve güvenilir arı ürünleri üretimi yapmaları sağlanacaktır.

Karadeniz'in ilk Betonarme İstiridye Mantarı Üretim Tesisi Faaliyette

Karadeniz'in güzel beldelerinden Ayvacık'ta, toplamda 660 metrekarede modern bir İstiridye Mantarı tesisi bundan yaklaşık bir yıl kadar önce faaliyete geçmiş bulunuyor. İstiridye mantarının protein değerini, bu yönüyle vejeteryen beslenenlerde yahut kolesterol- tansiyon hastalarında ete alternatif ve hazmı kolay ama aynı zamanda lezzetli bir besin maddesi oluşunu, tüm bunların dışında bazı hastalıkların önlenmesi/ tedavisinde tabiri caizse ilaç gibi muamele gördüğünü uzun uzadıya anlatmak sanırım gereksiz.

Yaklaşık 1 milyon TL maliyetin yarısını işletme sahibi Sertaç Can kendisi karşılarken, diğer yarısını ise KKYDP kapsamında projelerini sunarak ikna ettikleri IPARD'dan almışlar. Gezip şahit olduğumuz üzere; ısı nem gibi teknolojik donanımdan tutun da işçi odalarına, solar enerji sistemine kadar AB standartlarında düşünü- lüp inşa edilmiş tam donanımlı bir tesis burası. Bu anlamda Türkiye'nin sayılı işletmelerinden ve Karadeniz Bölgesindeki ilk betonarme üretim tesisinde, genç dinamik girişimcimiz Sertaç Can'la istiridye mantarını, girişim hikâyesini, aldığı desteği ve konuyla ilgilenenlere yönelik tavsiyelerini konuştuk.

SAMTİM: Sertaç Bey, öncelikle sizi tebrik ediyoruz. Kendinizi kısaca tanıttikten sonra fikir nasıl oluştu bize biraz anlatır mısınız?

Sertaç CAN: Merhaba. İsmim Sertaç CAN, 33 yaşında genç bir üreticiyim. Bu İstiridye Mantarı fikri

aslında biraz da Bakanlığımızın gençlere vermiş olduğu öneme binaen gelişmiş oldu. Bu anlamda, İlçe Tarım Müdürlüğümüzün yakın zamanda Mantarcılık alanında bir denemesi olmuştu ve oradan merak saldık zannediyorum. "Nasıl olur, nasıl üretilir, ne gibi destekler- eğitimler alabilirim" gibi bir dizi ön araştırma sonunda; Tarımsal Kalkınma Destekleme Kurumunun (TKDK), IPARD programı kapsamında Mantar Üretim tesisi için desteğe çıktığını duyduk. Memleketimizde zaten fındığa dayalı bir tarım var ve ben bu klişeleşmiş tarım anlayışından dışarı çıkmak ve üretim yapmak istedim. Biraz da bilerek bu alana girdim; zira İstiridye Mantarının hem faydaları itibarıyla kıymetli ve hem de lezzeti açısından diğer mantar türlerine göre çok üstün bir mantar olduğunu gördük. İşletmenin inşaat sürecine geldiğimizde ise etrafımızda projemizdekini bir örneğini bulamadık. Bu aşamada İlçe Tarım Müdürümüz Barış beyle istişarelerde bulunduk, TKDK'daki uzman arkadaşlarla, üniversite ile iletişime geçtik. Bu araştırmalar sonunda da tesisimizi tamamen kendimiz projelendirdik. Ocak ayında üretime başladık, o günden bu zamana kadar da üretim safhamız değişik tecrübelerle şekillendi.

SAMTİM: Cesaretinizden dolayı da bir kez daha tebrik ediyoruz. Teknik destek kısmını biraz açalım mı?

Sertaç CAN: İlçe Müdürlüğümüzü zaten ifade etmiştim. Yine, Samsun'da OMU'de mantar üzerine tezini ihtisasını yapmış akademisyenlerle görüşerek isti-

şare ettik. Bunun dışında mevcut mantar üreticilerini ziyaret ettik. Tabii ki bunu, onların doğru yaptıklarını uygulamak, yanlış yaptıklarından da kaçınmak amacıyla yaptık. Bunlar bize geride kalan 11 ay boyunca değişik tecrübeler yaşattı. Misal bizim inşaatımız betonarme bir inşaat, dört bir tarafı hem içerden ve hem de dışardan mantolamalı. Yani ısı diğer iklim değerlerimiz içerden ve dışardan korunuyor. Yalnız bizim bir farkımız var diğerlerinden ki o da; Bölgenin ilk betonarme ve ısı korumalı işletmesiyiz ve bizim bu donanımına göre davranmamız gerekiyordu. Ancak çevremizde fikir denebileceğimiz yahut tecrübelerini örnek alacağımız işletmelerse daha eski usul işletmelerdi. Dolayısıyla onların yaptığı yönlendirmelerle hareket ettiğimizde bu bize biraz zaman ve paraya mal oldu diyebiliriz. Bu sıkıntılar sonrası, bir sorgulama aşaması yaşadık ve dedik ki; "biz nerede yanlış yapıyoruz".

O arada tabii İlçe Tarım Müdürümüz Barış beyle mesai mefhumu gözetmeksizin istişarelerde bulunuyoruz; "biz nasıl doğru yaparız bu işi" diye düşünürken kendi araştırmalarımıza da devam ettik. Sonuçta şartlarımıza göre davranmamız gerektiğini çözdük, zira az önce de söylediğim gibi bizim işletmemiz biraz daha farklı ve bölgede tek olma özelliğinde idi. Özünde şunu anladık; mantarın kuluçka dönemindeki değerlerini not aldık ve kuluçkadan uyandırıldıktan sonraki

aşamada olması gereken değerlerimizi de biliyoruz artık. Bu kısa deneme yanılma aşamasından sonra işletmemiz inşallah karlılık durumuna geçecektir.

SAMTİM: İnşallah. Bize biraz yetiştiriciliğini de anlatır mısınız, üretim sonrası pazar aşamasından da kısaca bahsedelim?

Sertaç CAN: Tabii. Bu işte çok farklı kompost sistemleri bulunuyor. Yani kütükte de bu mantarı üretebiliyoruz, pamukta da, samanda da yahut daha çok değişik yöntemlerle üretmeye çalışanlar da olmuş. Şu anda kendi ürettiğimiz şekil samandan üretim. Saman önce ya kaynatılarak dezenfekte ediliyor veyahut buharla pastörize ediliyor. Bu işlem sonrasında arasına kepek, kireç gibi karışımları ve tohumu (misel) ilave edilerek

poşetleniyor. Daha sonra bunları ranzalarımıza- askılarımıza asıyoruz. Bundan sonra bir 22 günlük kuluçka dönemi var. Bu aşamada ürün, karanlık ve belirli bir değerde karbonmonoksit isteği duyuyor. Süre sonunda sarımları tamamlanmış olan kompostları uyandırma aşaması değişim aşamaya geçiyoruz. Uyandırmadan kasıt, odanın ışıklarını açıyoruz ve klimamızla 22 gün boyunca 22 derecelerde tuttuğumuz sıcaklık değerinde 16 derece gibi bir düşme sağlıyoruz, soğutuyoruz. Aynı zamanda yerleri ıslatıp nemlendiriyoruz ki mantar şoka girsin ve tepkime suretiyle pinleri patlatsın istiyoruz. Daha sonra, 1. ayımızda (yani 30. günde) artık ilk flaş dediğimiz çıkışlar başlamış oluyor. Daha sonrasında ise yaklaşık 2- 2 buçuk ay kadar bizim bu verim dönemimiz devam ediyor. Teknoloji bize bu konuda çok yardımcı oluyor. Pazar konusu ise şöyle; mevcut bir toptancımız

var. Bunun dışında ise pazarcılara veya perakende olarak çevremizden gelen taleplere göre de ürünü elimizden çıkarıyoruz. Neyse ki bu aşama çok sıkıntılı değil.

SAMTİM: Son olarak bu işi yapmak isteyenlere tavsiyeleriniz nelerdir?

Sertaç CAN: Elbette. Ben bu işi başta da belirttiğim gibi TKDK destekli yaptım. Burada eğer benim gibi destek alarak bu işi yapmak isteyen varsa; ilk olarak kararlılığınızı ortaya koy-

manız gerekiyor. Şöyle ki başta tamamen siz finanse edeceksiniz, sonradan desteği alacaksınız. İlgili makamlar sizde bu inancı görmek istiyor, ona göre destek alıp alamayacağınıza karar veriyor. Biz de aynı şekilde önce yatırımımızı altyapımızı hazırladık, sonrasında %65 desteği aldık. Yine çok iyi bilgi ve tecrübe araştırması yapmaları gerekiyor. Ben bu konuda bizzat yardımcı olabilirim, herkes gelip bilgi alabilir, tecrübelerimizi sorabilir, tesisimizi gezebilir sıkıntı yok. Yine teknolojiden faydalanmalarını öneririm; zira bu işte çevresel faktörler çok mühim hatta hayati. Nem sıcaklık karbonmonoksit değerlerini sağlıklı ölçmeleri için bu şart.

Haber: Hatice OLGUN
Fotoğraflar: Recep YAPINCAK

Kızılırmak Deltası'nda Tıbbi Sülük Potansiyeli Araştırıldı

Türkiye, doğadan toplanan tıbbi sülüklerin ticaretinde dünyada belirleyici bir ülke konumundadır. Dünya sülük ticaretinin yaklaşık % 80'lik bölümü Türkiye'den karşılanmaktadır. Henüz tahrip olmamış birçok sulak alan varlığı tıbbi sülük popülasyonlarının yaşamını sürdürmesine önemli bir katkı sağlamaktadır. Bu durum aynı zamanda, yöre halkı için de önemli bir gelir kaynağı oluşturmaktadır. Mevsim ve ürün miktarına göre değişmekle birlikte yıl içerisinde sülüğün toplayıcıdan alış fiyatı 300-1.500 TL/kg arasında değişmektedir. Sülüklerin yurtdışına satış fiyatı ise 1.000 \$/kg dolaylarındadır.

Samsun il sınırları içerisinde bulunan Kızılırmak Deltası, Türkiye'de tıbbi sülük popülasyonlarının en güçlü olduğu sulak alan kompleksidir. Ülkemizden yurtdışına ihraç edilen sülükler, genellikle Kızılırmak Deltasından toplanmaktadır. Ancak, yürütülen bilimsel çalışmalar, Türkiye'deki tıbbi sülük popülasyonlarının gün geçtikçe zayıfladığını ortaya koymaktadır. Bu durum karşısında Tarım ve Orman Bakanlığı Samsun İl Müdürlüğü olarak mevcut durum tespitinin yapılması ve bu doğrultuda tıbbi sülük popülasyonlarının sürdürülebilir yönetimi amacıyla girişimlerde bulunuldu.

Kızılırmak Deltası Yönetim Planı II. 5 Yıllık

Uygulama Dönemi (2016-2020) çerçevesinde deltadaki tıbbi sülük stoklarının tespiti ve sülük toplama kotasının belirlenerek sülük toplayıcılığının kontrol altına alınması hedeflenmiştir. Sözü edilen yönetim planında ilgili hedefin Müdürlüğümüz tarafından yapılması hükme bağlanmış durumdadır. Bunun üzerine gerekli ön hazırlıkları yapan İl Müdürlüğümüz, tıbbi sülükler ilgili araştırmalar yürütmekte olan Eğirdir Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile temasa geçerek, konunun projelendirilerek çalışılmasını talep etmiştir.

projelerimiz

Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü desteğinde 2018 Ocak ayı itibariyle başlayan "Sakarya ve Kızılırmak Havzaları Sülük Popülasyonlarının Büyüklüğü ve Avlanabilir Stok Miktarının Belirlenmesi" adlı projenin Kızılırmak Deltasını kapsayan ilk etabı Aralık ayının ikinci haftasında yürütülen arazi çalışması ile sonlandı. Liman Gölü, Cernek Gölü, Balık Gölü, Uzun Göl, Tatlı Göl, Gıcı Gölü ve Karaboğaz Göllerinde enstitü personeli Dr. Mustafa CEYLAN ve Dr. Ramazan KÜÇÜKKARA liderliğinde aylık olarak yürütülen proje kapsamında deltadaki tıbbi sülük popülasyonlarının büyüme ve üreme özellikleri ile stok büyüklüğünün tahminine yönelik bilimsel veriler elde edilmiş durumdadır. İl Müdürlüğümüz Sayın Nail KIRMACI, Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürü İcabi ÇAĞAN ve şube personeli Su Ürünleri Yüksek Mühendisi Özgür ÖZTEK ve Su Ürünleri Mühendisi Fikret ALAGİL tarafından zaman zaman yerinde incelenen projenin verileri değerlendirilme aşamasındadır. Akabinde mevcut durum raporlandırılarak, deltadaki tıbbi sülük popülasyonlarının sürdürülebilir yönetimi kapsamında somut adımlara dönüşecek önerilerde bulunulacaktır.

Kızılırmak Deltasındaki tıbbi sülük stoklarının hesaplanmasına dönük ilk araştırma projesi niteliğindeki bu çalışma ile deltadaki sülüklerin avlanmasına yönelik avcılık kota sınırlandırması ile zaman ve boy yasağı uygulamaları gündeme alınacaktır. Böylece nesli azal-

makta olan tıbbi sülük popülasyonlarının yaşamını sürdürmesi ve yöre halkının sülük toplayıcılığından süreklilik arz eden gelir elde etmesi sağlanacaktır. Mevcut potansiyelin ortaya konmasının ardından, sülüklerin doğrudan yurtdışına ihraç edilmesinden ziyade Müdürlüğümüz koordinasyonunda yerelde katma değer oluşturacak ve sülüklerden ilaç ve kozmetik ürün elde edilmesine dönük ticari yatırımlar gündeme alınacaktır.

Süpürge Zanaatının Son Ustaları

Samsun'un Vezirköprü İlçesine bağlı İncesu Mahallesindeyiz.. Burası öteden beri süpürgecilik sanayiyle bilinmekle beraber, tarım ve hayvancılığın da önemli ölçüde yapılmakta olduğu çalışkan bir köyümüz. Muhtar Ali Abimiz, kendisiyle birkaç hafta öncesinden başlayan iletişimimiz sırasında sözleştiğimiz üzere köye girişte bizleri karşılayıp sohbeti gerçekleştireceğimiz ailenin evine yönlendiriyor.

Köyde süpürgecilik daha çok Kasım- Aralık, bazen de Ocak ayını içine alan birkaç aylık dönemde, eldeki süpürge otları tamamen kullanılıp bitene kadar yapılıyor. Yazınsa, tarlalarda diğer ürünlerle birlikte süpürge otu yetiştiriciliği yapılıyor. Toplanıp bir süre kuruması için tarlada ve taşındıktan sonra aynı amaçla evlerde de bekletilen süpürge otlarını (yani hammaddeyi), aileler çoğunca kendileri üreterek süpürge yapımı için gerekli maliyeti düşürmüş ve böylelikle kar oranını yükseltmiş oluyorlar.

Süpürge yapımını, zanaatın inceliklerini ve sıkıntılarını konuşmak üzere evlerine konuk olduğumuz Vergi ailesinin ifade ettiği üzere; sabahdan akşama kadar 3- 4 kişi bir araya gelmek suretiyle günde 50 adet kadar süpürge yapabiliyorlar. Tanesini 8 TL'den sattıklarını düşündüğümüzde, bir de aile kalabalıkla ve işçilik için ekstra masraf da etmezseniz, bahsi geçen 2- 3 ay

boyunca hatırı sayılır bir kar elde edebiliyorsunuz. Lakin bu kolay bir para değil hemen belirtelim. Sabahdan akşama kadar ayaklarınızın uyuşması, belinizin tutulması ve uzun vadede daha kim bilir hangi ciddi sağlık sorunlarını risk alma pahasına yapıla bu iş aynı zamanda oldukça zahmetli.

"Sekiz kardeşiz. Bir abim ve iki biraderim dışarı gitti, ben burada babamla kaldım. Süpürgecilik yapıyo-

rum” diyerek bize kendini tanıtan mevcuttaki süpürge ustalarımızdan Selahattin Vergi öncelikle süpürge iskeletini oluşturuyor. Sonrasında hemen yanında oturan ve günlük çalışan bir diğeri, dolgu aşaması dediğimiz ve orta kısma süpürge otlarının yerleştirildiği ikinci aşamayı gerçekleştiriyor. Son olarak dikim aşaması var ki bunu da ailenin genç üyeleri (Selahattin Ustanın oğlu ve kızı olan) Vahide ve Halil yapıyor. Ailemiz Trabzonsporlu olduğu için dikişlerin birini kırmızı diğerini mavi atıyorlar, anladınız:)

Kolay iş olmadığını başta da söylemiştik. Ancak tarımsal faaliyetin sona erdiği, üretim sezonunun bittiği ve aile üyelerinin artık evlere girdiği Sonbahar ortası itibarıyla başlayan bu zanaat sayesinde, hatırı sayılır bir parayı (tarımsal rutin gelirlerine ilaveten) kazanmış oluyorlar. Pazar sorunu olup olmadığını sorduğumuzda ise Selahattin Bey köyde yapılan bütün süpürgelerin bir alıcıda toplandıktan sonra Adapazarı taraflarına gönderildiğini ve bu aşamada zorluk çekmediklerini ve üretilenin ellerinde kalmadığını ifade ediyor.

“Zanaatı ne kadar sürdürebilirler” kısmına gelince, kendileri de bu sorunun cevabını net verememiş değil. Zira 45 yaşındaki süpürge ustamız Selahattin Vergi, Allah sağlık verirse en az bir yirmi yıl daha bu işi yapar diye düşünsek de sonrası belirsizlik. Zira ailenin bazı fertlerinin başka şehirlerde ikamet etmeyi, kendi deyimleriyle düzenli geliri olan sigortalı işlerde çalışmayı tercih ettiklerini ve gençlerin de aşağı yukarı bu düşüncede olduklarını öğreniyoruz. Selahattin Usta; “onlar yapmayınca da meslek bizimle birlikte yok olup gidecek” diyor, maalesef.

“Peki, bu durumda Devletimizden beklentiniz nedir?” dediğimizde ise Selahattin Usta Anadolu insanımızın çoğunluğu gibi oldukça kanaatkâr; Kaymakam Beye makine taleplerini ilettiklerini ve söz aldıklarını, bunun da ötesinde süpürge otunun tarımsal destek kapsamına alınması halinde memnuniyet duyacaklarını ifade ediyor. Zanaatın zamanla belki bir işletme şekline dönüşmesi ve kısmen makineleşmesiyle, burada istihdam edilecek köyün gençlerinin ‘sigortalı iş’ beklentileri de karşılansın diye küçük bir hayal kuruyoruz sonrasında...

“İnşallah” diyerek, Vezirköprü İlçemizin bu güzel İncesu Mahallesi’nden ayrılırken aklımızda; dostlukları, sohbet sırasında neredeyse tek tek dinlediğimiz hikâyeleri, yüreklerinden kopmuş yöresel ikramları, ağızlarından dökülen hayır duaları, misafirperverlikleri ve gülen yüzleri kalıyor. Gelişen teknolojiye rağmen hala evlerimizin bir köşesinde kullanılan bu süpürgeleri her elinize aldığınızda, zanaata ömrünü vermiş birilerinin olduğunu artık sizler de biliyor olacaksınız amacımıza ulaştık demektir, ne mutlu bize.

Haber: Hatice OLGUN
Kamera: Recep YAPINCAK

Bafra'da Kışlık Lahana Hasadı Sürüyor

Bafra'da, yaklaşık bir ay kadar önce başlayan kışlık sebze hasadı devam ediyor. Bafra Sebze Üreticileri Birlik Başkanı Süleyman Tulum: "Ben Bafra'da Türbe Köyündenim, yeni Başkan oldum. İnşallah çiftçilerimizi bir yere getirebilmek ve sebzeği bir yere taşıyabilmek için uğraşyoruz. Ben kendim de zaten çiftçiyim, bu vesileyle üreticilerin sorunlarını beklentilerini anlayabiliyorum. Onlar adına konuşmam daha kolay oluyor diye düşünüyorum.

Beyaz lahana gördüğünüz hasadı yapılan ürün, beşinci aya kadar kışlık sebze de hasat devam ediyor. Sırasıyla; beyaz lahana, kırmızı lahana ve tabii en son tarlalarımızda pırasa, karnabahar, brokoli kalır. Hibrit ve kırmızı lahana da en sona kalanlardan. Bir de şu var ki ovamızın ürünleri çok lezzetli ve kaliteli ama elimizden tutulsun istiyoruz. Vekillerimiz sağolsunlar geliyorlar, ilgilenip yardımcı oluyorlar ama biz bir tık daha fazlasını istiyoruz; tarım olmazsa, Türkiye'miz olmaz. Devletimizin son yıllarda yaptığı destek ve atılımların yeniliklerin projelerin farkındayız, Allah razı olsun ama bu son dolar artışı sonrası biraz daha desteklenmek istiyoruz.

Bu destek sadece maddi anlamda da değil inanın, gerek ürünlerimizi tanıtım ve gerekse de projelerimizi prosedürlerden geçirmede bürokrasi anlamında da destek bekliyoruz. Bir turşu fabrikası düşüncemiz var, inşallah epeyce de aşama kaydettik. Başka yerlerde bu gibi yan sanayiler işliyorken, sebzenin vatani Bafra Ovamızın bu işlerin içinde daha fazla yer

alması gerekir diye düşünüyoruz, haksız da sayılmayız. Bizim bütün amacımız; mevcut potansiyelimizi gereği gibi kullanmaktır, başka bir şey değil."

Türbe Mahallesinden Şenol Dursun da, bir kışlık sebze üreticisi olarak şunları söyledi; "Biz kışlık üretimde beyaz lahana, kırmızı lahana, karnabahar ve brokoli ekimi yapıyoruz. Şu anda kırmızı lahana, beyaz lahana ve karnabahar hasadı sürüyor. Kışlık mahsullerde fiyatların iyi olduğunu gözlemliyoruz. Hasat ettiğimiz ürünü sebze halinde götürüp satıyoruz. Satış anlamında bir sıkıntı yaşamıyoruz yahut elimizde kalmıyor. Bu konuda bir şikâyetimiz varsa, o da; elden çıkardığımız fiyatın üzerine aracılardan koyduğu fark sonrası marketlerde kat kat fazlasına satılmasıdır.

Üretim, verim anlamında iyi gidiyor. Rakam verecek olursam şu ana kadar dönüme beyaz lahanadan 3-4 ton alıyoruz, kırmızı lahanadan 4-5 ton üzeri ve brokoli 1-1,5 ton ve karnabahar da 2,5 ton aldık şu ana kadar. Bundan sonrasında, bu rakamların daha da yükseleceğine umudumuz var. Şu anda beyaz lahana 700-800 bin TL arası, kırmızı lahana 1.200-1.300 TL arası, karnabaharlara 1.800-2.000 TL arası fiyatlar mevcut. Brokoli 2.500- 2750 TL arasında ama bir dahaki sene bizi biraz daha fazla korkutuyor. Devletimizden memnunuz ama özellikle bu son dönem mazot, gübre fiyat artışlarına karşı biraz daha desteklerse biz memnunuz oluruz.

Haber: Hatice OLGUN
Kamera: Recep YAPINCAK

Samsun'da Kivi Yüz Güldürdü

Samsun'a bağlı Çarşamba İlçesinin Eğrikum Mahallesi'nde sürmekte olan kivi hasadına misafir olarak, eski muhtar ve şimdilerde başarılı bir kivi üreticisi olan Ömer Öntürk ve ağabeyi Mehmet Öntürk'le sizler için sohbet ettik.

Toplamda 70 dönüm alanda kivi üretmekte olan ailemiz, bu işe 15 yıl kadar önce karar vermişler. Kivi serüveninin başlamasından önce ise, muhtemelen hatalı çeşit seçimi sonucu başarısız bir ceviz deneyimleri olmuş. Cevizde istedikleri performansı yakalayamayınca, o zamanki Araştırma Bölge Müdürünün yanı sıra Çarşamba İlçe Tarım Müdürlüğü'nde görevli elemanlardan Hasan Önal'ın önerisi ve teknik desteği ile kivi işine girmişler. Dolayısıyla, başarının ilk şartının doğru yönlendirilmek olduğunu düşünüyorlar, haklı olarak.

"Köyümüz 50 hane. Bu 50 hanenin bir o kadarı daha Viyana'da. Niye gitti bu insanlarımız Viyana'ya; tembel oldukları için mi? Kesinlikle hayır, alternatif ürün olsa idi bu insanımız Viyana'ya yahut büyük şehirlere hiç göç etmezdi. Şimdi şu bulunduğumuz bahçenin sahibi benim yeğenim ve şu 4 dönüm arazi ile geçinebiliyor. Niye? Ürettiği ürün bu bölgede en iyi performansı gösteren ve verimi ile bir aileyi geçindirebilen bir ürün. Köylerde her ailenin en az 4 dönüm yeri vardır. Tütün ve fıındıkta daraltılmaya gidilmesiyle bize alternatif gösterilmesi önemli, ama bu topraklarda olabilecek üründen bahsediyorum.. Bu noktada işte buralarda olabilecek ürün bu; kivi... Yalnız ilk tesis masrafı biraz fazla ve bu işe gireceklere Devletimizin bu anlamda desteklemesi şart. Son olarak söylemek isterim ki; üreticiler kividenden yarı yarıya kar edebilirler ve hiçbir üründe yüzde elli kar oranı yoktur."

Gelinen noktada, gerçekten de çok yüksek verimli olduğuna bizlerin de şahit olduğumuz kivi üretiminden son derece memnunlar. Öyle ki, yüksek verimi; hem irilikte standardı yakalamak açısından (kivi henüz ceviz iriliğindeyken) seyreltme yaparak ve hem de sonrasında ürünü taşıyabilmesi açısından yan dalları kalın tellerle destekleyerek dengelemek durumunda kalıyorlar. Seyreltmeye rağmen dallarda bir bereket şöleni göz kamaştırıyor. Bahçenin bu hale gelinceye kadar nasıl aşamalardan geçtiğini ise kardeşi Ömer Öntürk'e soruyoruz, şunları ifade ediyor:

"Kivi, verime geçtikten sonrası çok keyifli ama öncesi bir o kadar da zahmetli bir

ürün. Fidandan başlayıp üretime geçene kadarki ilk beş yıllık bölüm biraz zahmetli, gecemizi gündüzümüze katarak gerek toprak üstü- altı zararlılarıyla ve gerekse de yüksek işçilik gerektiren bakım işleriyle yoğun şekilde ilgilenmek suretiyle bir mücadele veriyoruz. Ama sonuçta karlı bir ürün ve hasat zamanı on birinci ay yani şu anki zamanda bütün yorgunluğumuz çıkıyor. Köyümüz ve bölgemiz için isabetli bir ürün olduğunu düşünüyoruz. Tarım İlçe Müdürlüğümüzün de katkılarıyla bu noktaya kadar gelmiş bulunuyoruz. Kivinin yetiştirme sürecindeki bakım işlerine gelince; rutin benzer diğer ürünler gibi sulama, budama, toprak bakımı ve bir de kiviye has olmak üzere seyreltme gibi aşamaları içermektedir."

Çarşamba İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü yetkililerince aktarılan bilgiye göre; bölgedeki kivi bahçelerinde İyi Tarım kapsamında kivi üretimi yapılmakta ve bu sertifika sayesinde pazar şansını artıran üreticiler piyasada yüksek rekabet gücüne sahip olmaktadır. Yine bu kivi bahçelerinde, üreticilere ÇATAK desteği de sunularak toprakların korunmasına yönelik de destek veriliyor.

Haber: Hatice OLGUN
Kamera: Murat ARMAN

İkinci Yüz Günlük Eylem Planı Tarımsal Alanda da Yenilikler Getiriyor

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan "İkinci 100 Günlük Eylem Planı" çerçevesinde, Bakanlığımız görev alanına dâhil 28 eylemin hayata geçirilmesi planlanıyor.

Kırsal Kalkınma Yatırımları, Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi Programı ile 2 bin 250 genç çiftçiye 30'ar bin lira hibenin verileceği açıklanan programda, KKYDP çerçevesinde 600 yatırımcının ekonomik yatırım projeleri desteklenecek. Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Aracı kapsamında tamamlanan 505 yatırıma, toplam 250 milyon TL hibe ödemesi yapılacaktır.

Plan kapsamında 475 bin 430 dönüm tarım arazisi sulamaya açılacak, sulama yatırımlarına özel önem verilecek. 22 ilde toplam 36 baraj ve gölet tamamlanarak böylece 503,95 milyon metreküp su depolanacak. Ayrıca, 23 ilde 41 sulama tesisi tamamlanarak 475 bin 430 dönüm tarım arazisi sulamaya açılacaktır.

Yine bu kapsamda 9 içme suyu tesisi de tamamlanarak yılda 135,57 hektometre küp ilave içme suyu temin edilecek. Söz konusu desteklerin yanı sıra 45 ilde 120 taşkın koruma tesisi bitirilecek. Enerji maksatlı Artvin Yusufeli Barajı ve HES Projesi'nin fiziki gerçekleşmesi yüzde 60'tan yüzde 63'e çıkartılacaktır.

Bölgesel kalkınma projeleri (DAP, GAP, KOP ve DOKAP) kapsamında 150 yeni ahır ve ağıl yapımı için hibe verilecek. Sudan'da 2 milyon dönüm tarım arazisi Türk özel sektör yatırımları için hazır hale getirilecek.

Plan kapsamında 253 köy ağaçlandırılacak, ağaçlandırma projeleri de yeni dönemin önceliklerinden biri olacak. Bu kapsamda, "5 Bin Köye 5 Bin Gelir Getirici Orman Kurulması Projesi" çerçevesinde 253 köyde ağaçlandırma yapılacaktır. Bütün illerde 550 bin dönüm alan ağaçlandırılacaktır. Odun Üretiminin % 16 Artırılması Projesi çerçevesinde 81 ilde 24,3 milyon metreküp üretim yapılacaktır.

Adana, İzmir ve Aydın'da Tarıma Dayalı İhtisas

Organize Sanayi Bölgesi kurulması için yer seçimleri kesinleştirilecek. Tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik 16 il, 6 milli park ve 10 tabiat parkında altyapı, üst-yapı ve çevre düzenleme çalışmaları tamamlanacaktır.

Plan kapsamında 7 ilde av ve yaban hayatının desteklenmesi çalışmaları kapsamında 7 eğitim tesisi bitirilecek. 12 ilde denizlerde, baraj göllerinde, akarsularda ve kara alanlarında su ürünleri üretiminin yıllık 4 bin 752 ton artırılması amacıyla yeni yetiştiricilik alanları açılacaktır.

Gediz Nehri Havza Yönetim Planı tamamlanacaktır. Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün (TİGEM) sulu tarım arazilerinin 94 bin dekarı özel sektör tohumculuk firmalarının üretimine açılacaktır. Gen analizlerine (Genomik) dayalı üstün vasıflı boğa sperma üretimi 100 bin dozdan 160 bin doza çıkarılacaktır.

Yine aynı kapsamda 5 türde tohum üretimi yapılacaktır. Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü ve TİGEM İşbirliği ile Yerli Sebze Tohumculuğunun Geliştirilmesi Projesi kapsamında Antalya-Boztepe TİGEM arazisindeki seraların açılışı yapılarak, 5 türde (domates, biber, patlıcan, hıyar ve kavun) tohumluk üretimi yapılacaktır.

Kuvvetli meteorolojik hadiseler öncesi hazırlanan ve yayımlanan meteorolojik uyarıların renk kodları sistemiyle yayımlanmasına başlanacaktır. Yüksek atmosfer gözlem istasyonlarına yangın algılama ve söndürme sistemleri yapılacaktır.

E-Devlette kamudan vatandaşa, özel sektöre, kamuya sunulan hizmetlerde ortalama gerçekleşme oranı yüzde 92,5'ten yüzde 96,3'e yükseltilecektir. Tarım ve ormancılık alanında 79 ilde 766 açılış yapılacaktır, 367 temel atılacaktır.

İsparta Süleyman Demirel Havalimanı'na Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu kurulacaktır. İzmir-Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü bünyesinde kurulan Uluslararası Zeytin Gen Bankasının açılışı yapılacaktır, 7 ova daha "Büyük Ova Koruma Alanı" ilan edilecektir.

Tarım ve Orman Bakanlığından Çiftçilere Müjde

TARSİM Kapsamı Genişletildi

Çiftçilere müjde niteliğindeki Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Tarım Sigortaları Havuzunun (TARSİM) kapsadığı ürünler, bölgeler ve destek oranları genişletildi.

İncir ve Üzüm Yağmur Riskine Karşı Teminat Altında

Tarım ve Orman İl Müdürü Nail KIRMACI Bakanlığımız üreticilerden gelen yoğun talepler üzerine sigorta poliçe sayısının artırılması ve dolayısıyla sigortalılık oranlarının yükseltilmesi amacıyla kararnamenin yayınlandığını vurgulayarak "Kararname ile 2019 yılında bitkisel ürün sigortası çerçevesinde incir ve üzüm ürünlerinde 'yağmur riskinin' verdiği zararlar teminat kapsamına alındı. Ayrıca elma, armut ve ayva ürünlerinde teminat başlangıcı 'pembe/beyaz tomurcuk dönemi'ne' çekildi" dedi.

Nohut, Kırmızı ve Yeşil Mercimek Kapsama Dahil Edildi

İlçe Bazlı Kuraklık Verim Sigortasında da değişiklik yapıldığını belirten Tarım Orman İl Müdürü Nail KIRMACI "2017 yılında kuru tarım alanlarında yaygın olarak üretimi yapılan 'buğday' ürünü ve sertifikalı tohumluğu ile uygulama başlamıştı. 2018 yılında ise 'arpa, çavdar, yulaf ve tritikale' ürünleri ile sertifikalı tohumlukları kapsama girmişti. Kararname ile 2019 yılında hububat ürünlerine 'nohut, kırmızı mercimek ve yeşil mercimek' gibi baklagil ürünleri de ilave edilerek, bu ürünlerin kuraklık başta olmak üzere; don, sıcak rüzgâr ve sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış gibi risklerden oluşan kayıplarının önüne geçilecek" açıklamasını yaptı.

Büyükbaş Hayvanlarda Terör Riski Kapsama Alındı

Sera sigortaları kapsamında olan sera ve yüksek tünellere ilave olarak, Örtü Altı Kayıt Sistemine (ÖKS)

kayıtlı "Alçak Tüneller" ve seralarda üretimi yapılan 'Saksılı Süs Bitkilerinin' teminat kapsamına alındığını ifade eden Tarım Orman İl Müdürü Nail KIRMACI sözlerine şöyle devam etti:

"Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortasında da değişiklikler yapılarak 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla, yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda, meydana gelen ölümler, mecburi kesimler, yavru atma ve yavru ölümü sonucu sigortalının doğrudan uğrayacağı maddi zararlar 'terör riski' ile teminat kapsamına alındı"

Küçükbaşlarda Yavru Atma Riski Güvence Altına Alındı

Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortasında yetiştirici talepleri doğrultusunda "yavru atma riski"nin teminat kapsamına alındığını söyleyen Pakdemirli "Arıcılık sigortası kapsamında sigorta bedelinin tazminat oranlarının yeniden belirlendiğini ve bal ürününün de teminat kapsamına alındığını vurguladı.

Prim ve Muafiyet Oranlarında İyileştirme Yapıldı

Prim fiyatları ve muafiyet oranlarında iyileştirmeler yaptıklarının altını çizen Tarım Orman İl Müdürü Nail KIRMACI "Tarım sigortası branşlarında muafiyet-müşterek sigorta oranları ile tarife fiyat düzenlemelerine giderek, üretici lehine iyileştirmeler yaptık. Karar kapsamında belirlenen riskler için 2019 yılında, sigorta priminin % 50'si oranında prim desteğine devam edilecek Ayrıca açık alanda yetiştirilen meyvelerde çiçeklenme evresindeki don riski için verilen prim desteğine ilave olarak, sadece don riski primine 1/3 oranında (% 66,7) ek prim desteği sağlanacak. İlçe Bazlı Kuraklık Verim Sigortası uygulamasında da sigorta priminin % 60'ı oranında prim desteği sağlanacak" değerlendirmesinde bulundu.

Bilinçli Gübre Kullanımı Eğitimi Gerçekleştirildi

Bakanlığımızca başlatılan 'Milli Tarım Projesi' nin ana bileşenlerinden 'Milli Tarım İçin Dört İklim Yedi Bölgede Eğitim Seferberliği' kapsamında, İlimizdeki teknik personellere yönelik İl Müdürlüğümüz koordinesinde Bakanlığımız, Ondokuzmayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü katılımıyla Zirai Karantina Müdürlüğü toplantı salonunda 07 Kasım 2018 tarihinde bir gün süreli teknik personele yönelik 'Bilinçli Gübre Kullanımı Eğitimi' gerçekleştirildi.

Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü, Bitki Besleme ve Teknoloji Geliştirme Daire Başkanlığı'ndan Ziraat Yüksek Mühendisi Hikmet GÜLEÇ, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Toprak ve Bitki Besleme Bölümü'nden Prof. Dr. Rıdvan KIZILKAYA, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Toprak Bölümü'nden Dr. Betül BAYRAKLI ve İl Müdürlüğümüz Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü'nden Ziraat Mühendisi Ali Yaşar ÖZDEMİR'in sunumlarıyla katkıda buldukları 'Bilinçli Gübre Kullanımı Eğitimi'ne İl ve İlçe Müdürlüğümüzde görevli teknik personeller, tarım danışmanları ve Tarım Kredi Kooperatifi ile Pancar Ekicileri Kooperatifi'nden 190 teknik personel katılım sağlamıştır.

Açılış konuşmalarında Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Sayın Nail KIRMACI, eğitimin önemini vurgulayarak doğru ve dengeli gübre kullanımının insan sağlığı ve çevre kirliliğinin önlen-

mesi açısından önemine değinmiş, toprak analizi yapılarak gübre kullanılması hususunun gübre fiyatlarının artış gösterdiği şu günlerde hammadde-sini dışarıdan temin ettiğimiz gübre kaynaklarının doğru kullanılması adına daha da önem kazandığını, bilinçli gübre kullanımı konusunda üreticilere yönelik eğitimin gerekliliği ile sahada çalışan teknik personellerimizin bu bilinçle çalışmalarını sürdürmeleri gerekliliğini dile getirmişlerdir.

Gübreleme; toprağa organik madde kazandırmak ve bitkinin ihtiyacı olan besin maddelerini toprağa vermek amacıyla yapılan bir işlemdir. Bununla beraber toprağa verilen gübrelerin ya kimyasal madde ya da hayvan ve bitki atıkları olması nedeniyle toprağımızı ve sularımızı kirletmesi, kimyasal maddelerin birikmesi hatta zehirlenmesi söz konusu olabilir. Bilinçli gübreleme ile temiz bir çevre, sürdürülebilir tarım ve toprakları gelecek nesillere intikal ettirilebilecektir. Çünkü toprak, içinde binlerce bitki ve hayvan barındıran canlı bir yapıdır ve yaşatılması önemlidir. Ancak bu şekilde topraklarımıza sahip olmamızın bir değeri olacaktır.

Bilinçli bir gübreleme için toprak tahlili yaptırılması ve hangi gübrenin, hangi miktarda, hangi zamanda, ne şekilde toprağa verileceğinin tespit edilmesi ve ona göre gübreleme yapılması gerekmektedir. Bu konuda da üreticilerimizin bilinç düzeyi artırılmalı, kaynakların doğru kullanımı sağlanmalıdır.

Lisanslı Depolarda Üreticilere Verilecek Destekler

27.10.2018 tarih ve 30578 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2018/38 sayılı "Lisans Alarak Faaliyet Gösteren Depolarda Muhafaza Edilen Tarımsal Ürünler İçin Kira, İlave Kira, Nakliye ve Analiz Ücreti Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ" ile ilgili olarak 16/11/2018 Cuma günü saat 13.30'da İl Müdürlüğümüz Toplantı Salonunda Bakanlığımız Tarım Reformu Pazarlama Daire Başkanı Özgür Akif TEL, Tarım ve Orman İl Müdürü Nail KIRMACI, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şb. Müd. Lale BAYKAL, Pazarlama Dairesi Başkanlığından Uzman Neşe ALTINTAŞ ve Mutlugün BAYHAN, Amasya, Sivas, Tokat ve Samsun ilinden 2 teknik elemanın katılımı ile bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda Daire Başkanı Özgür Akif TEL kira desteğinin aslında yeni olmadığını 4 yıldır Ticaret Bakanlığı tarafından yürütüldüğünü, bundan sonra Genel Müdürlüğümüzce yürütüleceğini belirtmiştir. İl Müdürü Nail KIRMACI ilimizin tarımsal potansiyelinden bahsederek desteklemelerin ilimiz çiftçisine hayırlı olması dileğinde bulunmuştur.

Toplantıda ayrıca; Tebliğin 8 inci maddesine göre ilave kira, nakliye ve analiz ücreti destekleme ödemeleri, 1 Mayıs-31 Ekim, 1 Kasım-30 Nisan tarihleri arasında olmak üzere altışar aylık dönemler halinde yılda iki döneme ilişkin olarak yapılacak olup, birinci döneme ilişkin müracaatlar 1 Kasım 2018 tarihinde başlayarak 30 Kasım 2018 günü mesai saati bitimine kadar devam edeceği belirtilerek aşağıdaki hususlara değinilmiştir.

Lisanslı depolarda muhafaza edilen; buğday, arpa, çavdar, yulaf, mısır, çeltik, pirinç, mercimek, nohut, fasulye, bezelye, ayçiçeği için aylık ton başına 3

TL'yi, pamuk için 7 TL'yi, fındık, zeytin, zeytinyağı, kuru kayısı, a. fıstığı, kuru üzüm, kuru incir için ise aylık ton başına 10 TL'yi geçmemek üzere ilgili Bakanlıkça onaylanacak kira ücretlerinin % 50'si oranında kira desteği verilecektir.

ÇKS'ye kayıtlı üreticiler ile üretici örgütlerinin ÇKS' ye kayıtlı üreticilerden aldıkları ürünlerini Kanun çerçevesinde lisans alarak faaliyet gösteren depolarda muhafaza eden lisanslı depo işletmelerine,

1. 2018 yılı hasat döneminden başlamak üzere her üretim yılına ait ürün için en fazla altı ay süre ile ilave kira desteği verilecektir.

2. Mevcut üretim yılına ait ürünlerin, depolama döneminin başlangıç tarihi ile içinde bulunulan yılın son günü (31 Aralık) arasında lisanslı depoya girmiş olması şartı aranmaktadır.

3. İlave kira, nakliye ve analiz ücreti desteğinden faydalanılan ÇKS' de kayıtlı üretim miktarı için, bir defadan fazla nakliye ve analiz ücreti destekleme ödemesi yapılmayacaktır.

4. İlave kira, nakliye ve analiz ücreti desteklemesine tabi ürün cinsi ve miktarı ÇKS' de kayıtlı üretim bilgileri ile uyumlu olmalıdır.

5. İlave kira desteğinden yararlanan üreticiler ile üretici örgütleri nakliye ve analiz ücreti desteğinden de yararlanabilirler.

6. İlave kira desteğinden yararlanan üreticiler ile üretici örgütlerine, ton başına KDV dahil 25 TL nakliye desteği verilir.

7. İlave kira desteğinden yararlanan üreticiler ile üretici örgütlerine, analiz başına KDV dahil 25 TL'yi geçmemek üzere analiz ücreti desteği verilir.

Samsun'dan Çin'e Alabalık İhraç Edilecek

Tarım ve Orman Bakanlığımıza bağlı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğümüzün Çin Halk Cumhuriyeti ile ortaklaşa yürüttüğü çalışmalar neticesinde Muğla, Aydın, İzmir, Trabzon ve Samsun illerini kapsayan ve 9 gün süren Su Ürünleri İhracatına yönelik misyon ziyaretinin kapanış toplantısı İl Müdürlüğümüz de gerçekleştirilmiştir.

İl Müdürümüz Sayın Nail KIRMACI yaptığı açıklamada; Ülkemizde faaliyet gösteren alabalık yetiştiriciliği çiftlikleri ile su ürünleri işleme tesislerini kapsayan 18-26 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilen Çin Halk Cumhuriyeti misyon ziyaretinin son ayağı ilimizde bulunan SASTAŞ Samsun Soğuk Hava Tesislerinin ziyareti ile başlamıştır. Samsun'da faaliyet gösteren tesisi ziyaret eden Çin Halk Cumhuriyeti heyeti önce tesisin genel işleyişi hakkında şirket yöneticilerinden bir brifing almış sonrasında ise tesisi gezmişlerdir.

Öğleden sonra gerçekleştirilen kapanış toplantısında Çin Halk Cumhuriyeti heyet başkanı yapmış olduğu değerlendirme konuşmasında ülkemizde faaliyet gösteren su ürünleri tesislerini gerek fiziki yapıları gerekse insan sağlığı açısından yapılan iyi hijyen uygulamaları açısından oldukça başarılı bulduklarını ifade etmişlerdir. Heyet başkanı ayrıca ülkemizden alabalık ihracatı için gerçekleştirdikleri bu ziyaret sonucunda ülkelere sadece alabalık ve alabalık ürünlerini değil, diğer su ürünleri gruplarını da almayı planladıklarını ve dönüşlerinde kendi ülkelerinde ki yetkili otoriteye verecekleri detaylı raporda bunu özellikle belirteceklerini ifade

etmişlerdir. Heyet ayrıca, ülkemizin su ürünleri yetiştirme ve işleme tesislerinin dünya ve Avrupa standartlarında çalıştırıldığını ve denetlendiğini, kendilerinin bunu yerinde tespit ettiklerini ifade etmişler ve bu durumdan oldukça memnun kalmışlardır." dedi.

Kapanış toplantısına bakanlığımızı temsilen Gıda ve Kontrol Genel Müdür Yardımcısı Sayın Harun SEÇKİN, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü Yetiştiricilik Daire Başkanı Sayın Özerdem MALTAS ve İl Tarım ve Orman Müdürümüz Sayın Nail KIRMACI katılmışlardır. Sayın Harun SEÇKİN ve Sayın Özerdem MALTAŞ yapmış oldukları konuşmalarda heyetin ülkemizi ziyaretinin hem iki ülke arasında ki dostane ilişkileri geliştirmesi hem de ikili ticaretimizin büyütülmesi hedeflerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Ayrıca Genel Müdür yardımcımız Sayın Harun SECKİN heyetin yapmış oldukları

denetim ziyaretleri neticesinde memnun kalmalarının kendilerini de mutlu ettiğini, ülke olarak su ürünleri tesislerimizin hedeflerinin her geçen gün arttığını ve Tarım ve Orman Bakanlığı olarak bu hedeflerin gerçekleştirilmesi aşamasında her türlü desteği vermek konusunda yoğun bir mesai harcadıklarını belirtmişlerdir.

İl Müdürümüz Sayın Nail KIRMACI ise, Samsun ili adına ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirmiş, ilimizin su ürünleri potansiyeli açısından Türkiye'de ciddi bir yerinin olduğunu ve üretilen ürünlerin başta AB ülkeleri olmak üzere büyük çoğunluğunun çeşitli ülkelere ihraç edildiğini ifade etmiştir. Ayrıca ilimiz ve bölgemiz ürünlerini içeren hediye sunumu yapılmıştır.

Balıkçılara Yönelik Denetimler Sürüyor

Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Samsun merkezli olmak üzere Ordu, Sinop ve Giresun illerinde eş zamanlı çapraz toplu denetimler yapılmıştır. Denetimler 5-10 Kasım 2018 tarihleri arasında Samsun Balık Hali başta olmak üzere karaya çıkış noktaları, balıkçı gemileri, nakil araçları, balık halleri, işleme tesisleri, depolar ve perakende satış yerleri dâhil olmak üzere 259 noktada yapılmıştır.

Yapılan kontrol ve denetimlerde; 1380 Sayılı Su

Ürünleri Kanunu'na aykırı olarak avlanan ve boy yasağına uymayan 4632 kg istavrit, 970 kg Lüfer, 156 kg Barbun ve 84 kg Mezgıt balığına el konulmuştur. Ayrıca standartlara uymayan 2 adet av aracına da el konulmuştur. Denetim ekipleri tarafından el konulan su ürünlerinin satışı yapılmak üzere Milli Emlak Müdürlüğüne teslim edilmiştir. Getirilen düzenlemelere uymayan 43 kişi/işyerine 49.938 TL İdari Para Cezası uygulanmıştır.

Aralık ayında da hız kesmeyen denetimlerle ilgili bir açıklama yapan İl Müdürümüz Nail KIRMACI şunları söyledi; "Balık stoklarının korunması ve sürdürülebilir balıkçılığın sağlanması amacıyla İl Müdürlüğümüz Su Ürünleri ve Balıkçılık Şubesi elemanlarınca düzenlenen denetimler sürüyor. Bu kapsamda ilimizde 3 adet balık unu yağı fabrikası, 1 adet işleme ve değerlendirme tesisi, 10 nakil vasıtası ve 1 balıkçı barınağında yapılan denetimler sonucunda 4 adet idari para cezası uygulanmıştır. Müdürlüğümüz denizde, yol kontrol noktalarında, su ürünleri perakende satış yerlerinde ve balık hallerinde denetimlerine mesai mefhumu gözetmeksizin devam edecektir".

Karadeniz'de Hamsi Bereketi

Palamut sezonunun hemen ardından Marmara Bölgesi'nden itibaren denizlerimizde başlayan ve hâlihazırda Karadeniz'de önemli miktarda avlanmakta olan hamsi sezonunu konuşmak üzere Samsun Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birlik Başkanımız Sayın Atıf MALKOÇ'u makamında ziyaret ettik, bakın neler söyledi:

"Hamsi sezonumuz başlamış durumda, yaklaşık 20- 25 gün- bir aydan beri de devam ediyor. Marmara'dan başlayan hamside şu an sıra bize geldi işte. Palamut bu sene hamsiye zarar verdi ama buna rağmen durum hiç fena değil. Bu gün yzde 70- 80 civarında bir avcılık söz konusu. İstanbul'dan Samsun'a, oradan bu yana avcılık sürüyor. Biraz deniz suyunda sıcaklık fazla, bizim açımızdan halen bu sorun. En fazla 9- 10 derece olması lazım ki verim alınıp topluca avlanabilmesi için. Deniz suyu sıcak olduğunda balık popülasyonu daha çabuk göçü tamamlıyor. Şu an sıkıntı bu ama bugün yarın dağlardaki kar havayı daha da soğutur da denize soğuk su gelirse çok daha iyi olur, sezon daha da devam eder. Şu an için mevcutta bölgemiz denizlerinde istavrit, çinekop, çin-

gene balığı vs. de var öyle görünüyor. Yüzde 15 yağlı Karadeniz hamsisi, yüzde 6 yağ oranına sahip Marmara hamsisinden çok çok lezzetli. Marmara hamsisi her ne kadar boyları uzun olsa da daha ince yapılı ve az etli, o sebepten Karadeniz hamsisi diğerlerine her türlü fark atıyor. Şu ana kadar yaklaşık bir aylık sürede 50 bin tonu aşkın miktarda hamsi avlandı, bunun kayıt dışı olanı da ister istemez olunca siz hesap edin bereketi.. Hamsi bizim milli balığımız, sofralarımızda yeri ayrı. Haliyle de bol olunca öteki balıklara talebi ve fiyatları da etkiliyor. Hamsi bollaşınca diğer balıklar da ister istemez daha düşük fiyatla satılmaya başlanıyor. Bakın bize "hamsi niye 5- 10 TL" diye soranlar var ama "çiftlik balıkları niye 40 TL" demiyorlar, el insaf diyorum.

Tarım Destek Ödemeleri Başladı

2019'da 16,1 Milyar Liralık Tarımsal Destek Yapılacak

Tarımsal destekte 2018 yılında 14,5 milyar liralık ödeme yapan Tarım ve Orman Bakanlığı, 2019 yılında da tarıma 16,1 milyar liralık destek verecek.

Ülke olarak tarımsal hasıladada Avrupa'da 1'inci, Dünyada 7'inci sırada bulduklarının altını çizen Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli "Bakanlık olarak tarım, orman ve su alanlarında son 16 yılda yaptığımız destek ve yatırımlar ile büyük mesafe kat ettik" diye konuştu.

Tarımsal Desteklerde % 700'lük Artış

Geçmişe göre tarımsal desteklerde yüzde 700'lük bir artış sağladıklarını vurgulayan Pakdemirli "16 yıl önce 1,8 milyar liralık tarımsal destek verilirken, 2018 yılında bu rakamı 14,5 milyar liraya yükselttik. Desteklerin bu denli artması elbette üretimimize olumlu yönde yansdı ve bitkisel üretimimiz, yüzde 22 artışla 98 milyon tondan 120 milyon tona, süt üretimimiz yüzde 146 artışla 8,4 milyon tondan 20,7 milyon tona, kırmızı et üretimimiz yüzde 167 artışla 421 bin tondan 1 milyon 126 bin tona yükseldi. Aynı şekilde tavuk eti üretimimiz, yüzde 200 artışla 700 bin tondan 2,1 milyon tona, yumurta üretimimiz ise yüzde 66 artışla 11,6 milyar adetten 19,3 milyar adede ulaştı" değerlendirmesinde bulundu.

134 kırsal kalkınma projesine 92 milyon lira hibe

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli: "134 hayvancılık projesine 92 milyon lira hibe vereceğiz. Bu projeler sayesinde kırsalda yaklaşık 187 milyon liralık yatırım yapılacak. Son 3 ayda 2 bin 266 proje onaylandı. Bu projelere toplam 747 milyon lira hibe sağlanacak ve hibelerle birlikte yaklaşık 1,4 milyar lira tutarında yatırım gerçekleştirilecek" açıklamasında bulundu.

134 proje kapsamında toplam 92 milyon lira hibe verileceğini aktaran Pakdemirli, bu projeler sayesinde kırsalda yaklaşık 187 milyon liralık yatırım yapılacağını belirtti.

Hayvancılık Yatırımları İçin Yüzde 50 Hibe

DOKAP kapsamında hayvancılık yatırımlarının desteklenmesine ilişkin karar resmi gazetede yayımlandı.

Bu karar kapsamında işletmesi en az bir yıldır aktif olan ve Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemine kayıtlı olan yetiştiricilerimize ; büyükbaş için en az 10

başanaç, en çok 50 baş anaç kapasiteli, küçükbaş için en az 100 baş anaç, en çok 200 baş anaç kapasiteli yeni ahır/ağıl yapımı veya tadilatı, damızlık boğa veya koç-teke alımı ile makine alet ve ekipman(gübre sıyırıcı sistemi ve süt sağım makinesi) alımına yüzde 50 hibe desteği verilecektir.

2019 -2023 yılları arasında uygulanacak olan hibe programı için başvurular, çıkacak uygulama tebliğinden sonra alınmaya başlanacaktır. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgi almak isteyen vatandaşlarımızı il müdürlüğümüze bekliyoruz.

Manda Islahına 16 Milyon TL Destek

İlimizde Yürütülmekte olan Anadolu Mandasının Halk Elinde Islahı Alt Projesi kapsamında 2018 yılına ait yürütme kurulu toplantısı 22 Kasım 2018 tarihinde İl müdürlüğü toplantı Salonunda gerçekleştirildi.

Toplantıya İl Müdürü Nail KIRMACI, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden Proje yetkilisi Özden SARIKAYA ve Yusuf KAPLAN, Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER, Proje Lideri Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERDEM, Birlik Başkanı İsmail METİN, İl Müdürlüğü Teknik Personeli ve Proje Teknik Personelleri katıldı.

İl Müdürü Nail KIRMACI açılış konuşmasında Samsun'un manda varlığı bakımından Türkiye'de 1. sırada olduğunu vurgulayarak ıslah çalışmaları ile manda sayısındaki artışın süreceğine inandığını ve bu kapsamda Üniversite ve Yetiştirici Birliği ile koordineli çalışmaların devam edeceğini belirtti. Islah projesi kapsamında 2011 yılından günümüze İlimizde 110 işletmeye 3.000 manda için 16 milyon 208 bin 650 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Islah projesi dışında Anaç manda ve malaklara da Bakanlığımız destekleri

devam etmektedir" dedi.

Açılış konuşmasının ardından Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden Proje yetkilisi Özden SARIKAYA Başkanlığında toplanan yürütme kurulunda proje verimliliği açısından verimsiz, yaşlı ve sağlık problemi olan hayvanların projeden çıkarılması, eksilen hayvan materyalinin yerine proje ye dahil hayvanlardan doğan damızlığa ayrılan hayvanlar ile tamamlanması, 2018 yılı destekleme müracaat formlarının hazırlanması, hak ediş il icmallerinin hazırlanması gibi konular ele alınarak karara bağlanmıştır.

Tarımsal Yayım Danışmanlarına 38 Bin TL Destek

5488 Sayılı Tarım Kanunu ile 08/ 09/ 2006 tarihli ve 26283 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamında; "Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ" (Tebliğ No:2018/42) 13 Kasım 2018 tarih ve 30594 Sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır.

Samsun Tarım ve Orman İl Müdürü Nail KIRMACI konuyla ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Yayımlanan tebliğ ile tarımsal işletme sahiplerinin bilgi teknik ve yöntemler konusunda ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli düzeyde karşılanacağına, tarımsal yayım ve danışmanlık sisteminin çoğulcu, etkin ve verimli bir yapıya kavuşmasını ve danışman çalıştırılması suretiyle yayım faaliyetlerini çiftçilerimize ulaştırarak, ekiminden pazarlanmasına kadar üretimin her

aşamasında yanlarında olan danışmanlar tarafından üretimde kaliteyi, birim alandan alınan verimde artışı, ilaç kalıntısı olmadan üretimi ve pazar aşamasında karşılaşılan sorunların çözümünü hedeflemekteyiz. Ayrıca danışman olarak hizmet veren genç meslektaşlarımızın istihdamını sağlamanın da mutluluğunu yaşamaktayız.

Tarım ve yayım danışmanlık desteğinden ziraat odaları, yetiştirici ve üretici birlikleri, kooperatifler ve serbest tarım danışmanları yararlanmakta olup, bir danışman için 38.000 TL destekleme ödemesi yapılacaktır. TYDD'den faydalanmak isteyen kişi ve kuruluşlar, bu Tebliğin yayımlanmasından itibaren on beş gün içinde, mesai bitimine kadar istenen belgeler ile birlikte, tarımsal danışmanlık hizmet bürosunun bulunduğu yerdeki ilçe müdürlüğüne başvuru yapmaları gerekmektedir."

Okullarda Anız Yakmanın Zararları Anlatıldı

Anız yakma sonucu oluşan orman yangınları, insanlık için temiz hava ve doğal zenginlik açısından son derece değerli olan ağaçları, kuşları, arıları, böcekleri yakmakta ve ekolojik dengeyi hızla bozarak, su kaynaklarını da kurutmaktadır. Ayrıca trafik kazalarına, can ve mal kayıplarına neden olmaktadır.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI konu ile ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi: "İl Müdürlüğümüz tarafından 2018 yılında anız yakılmasını önleme ile ilgili çalışmalarımız yıl boyunca sürdürülmekte olup, hazırlamış olduğumuz çiftçi mektubu, liflet gibi basılı yayınlarımız ile anız yakmanın insana, çevreye ve toprağa verdiği zararları Vezirköprü, Havza, Kavak, Ladik köylerinde çiftçilere ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile birlikte il/ilçe okullarında toplam 9800 öğrenciye eğitim çalışması yapılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 28 Aralık 2017 tarih ve 30284 sayılı resmi gazetede yayınlanan 2018/1 nolu Tebliğ'ine göre anız yakanlara her dekar için 48,58 TL idari para cezası verilir. Anız yakma fiilinin

orman ve sulak alanlara bitişik yerler ile meskûn mahallerde işlenmesi durumunda ceza beş kat artırılır.

Sonuç olarak sürdürülebilir bir tarımsal üretim için mutlak gerekli olan tarım topraklarımızın verimliliğinin korunması, kesinlikle anız yakma alışkanlığının bırakılmasına bağlıdır. Değerli çiftçilerimiz, gelecek nesillere bırakacağımız en büyük miras, iyi ve verimli bir topraktır. Anız yakarak geçim kaynağınız olan toprağı fakirleştirip çocuklarımızın geleceğini karartmatalım. "

Okullarımızda 'Güvenilir Gıda' Anlatıldı

İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz Gıda ve Yem Şubesi tarafından, ilkokul ve ortaokullarda öğrencilere "Güvenilir Gıda" konulu eğitimler düzenlenmiştir.

Bu eğitimlerin amacı; çocukların bilinçli birer tüketici olarak yetişmesi ve okulda başlayan bu bilincin ailelere yayılmasının sağlanmasıdır. İlimize bağlı 17 ilçede düzenlenen ve toplamda 2500'e yakın öğrencinin katıldığı eğitimlerde; 06- 12 yaş grubu çocuklarımıza; güvenilir gıda tüketimi kapsamında gıda satın alınırken dikkat edilmesi gereken hususlar, Alo Gıda 174 hattı ve bu hizmetin nasıl kullanılacağı, gıda zehirlenmeleri gibi konularda yaşlarına uygun

tiyatral bir dille bilgilendirme yapılmıştır.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan İl Müdürümüz Nail KIRMACI şunları söyledi; "Çocuklarımız ülkemizin geleceği ve kıymetlimizdir. Gıda güvenliği ise Bakanlığımız olarak son yıllarda büyük önem verdiğimiz, bütçeden önemli pay alan ve çeşitli projelerle her platformda gündeme gelen bir konudur. Bildiğimiz gibi öğrencilerimizin okul kantinlerinde faydalı gıda alternatifleri ile tanışması ve abur cubur dediğimiz beslenme kültüründen mümkün olduğunca uzak kalmaları açısından da hayırlı bir başlangıç yapmış bulunuyoruz. Düşündük ki sadece seçenek sunmak yetmez, bu işi anlayacakları dille onlara anlatmak da boynumuzun borcudur. Bu bağlamda Gıda Yem Şubesi'ndeki arkadaşlarımız tarafından verilen bu eğitimi karar aşamasından itibaren destekliyor, kendilerine teşekkür ediyorum. "Öğrencilerin yoğun ilgisi ve aktif katılımlarıyla geçen eğitimlere önümüzdeki dönemlerde de devam edilecektir.

Hayvan Hastalıklarına Karşı Mücadele Çalışmaları

Şap Enstitüsü Müdürlüğünce 2018 yılı hizmet içi eğitim programı kapsamında 'Şap Hastalığı ve Epidemiyolojisi' toplantısı İl Müdürlüğümüzde gerçekleştirildi. Zirai Karantina Müdürlüğü toplantı salonunda gerçekleştirilen toplantıya Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER, Şap Enstitüsü Müdürlüğü personelleri Veteriner Hekim Fatma ÖZARSLAN TURGUT ve Veteriner Hekim Dr. İbrahim HANCI ile İl ve İlçe Müdürlüğümüz personeli katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER; 2018 yılı ilkbahar şap aşılama döneminde 51 bin sığır işletmesinde 400 bin büyükbaş hayvana şap aşısı yapıldı, sonbahar aşılama kampanyamız devam etmektedir. Aşılama programında hedefimiz ilimizde bulunan tüm sığır işletmelerinde bulunan büyükbaş hayvanların hepsinin aşılansdır. Aşılama Şap hastalığından korunmanın en önemli unsurlarından biridir. Sahada görev yapan Veteriner Hekim ve Veteriner Sağlık Teknisyenleri bunun bilincinde özverili bir şekilde çalışmaktadır." dedi.

Toplantının ilk bölümünde Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER İlçe müdürlüğü personelleri ile Şap hastalığı ve aşılama kampanyasına

ilişkin görüş alışverişinde bulunarak sahada yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini değerlendirdi. Toplantının ikinci kısmında ise Şap Enstitüsü Müdürlüğü personelleri Veteriner Hekim Fatma ÖZARSLAN TURGUT ve Veteriner Hekim Dr. İbrahim HANCI Şap Hastalığı ve Epidemiyolojisi ile ilgili hastalık etkeni, etkenin inkübasyon süresi, hayvanlarda gerçekleşen değişiklikler ve patolojisi, numune alma ve gönderme gibi konuları kapsayan sunumlar gerçekleştirdi. Toplantı katılımcıların sorularının cevaplanmasının ardından sona erdi.

Hayvan Pazarları ve Yol Kontrolleri Devam Ediyor

İlimiz genelinde faaliyet gösteren hayvan pazarları ve yol güzergâhlarında kolluk kuvvetleri ile ortaklaşa yapılan hayvan ve hayvansal ürün hareketlerinin kontrolüne yönelik denetimler devam ediyor.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında yürütülen denetimler ile ilgili açıklamalarda bulunan İl Müdürlüğümüz Nail KIRMACI; "Hayvan hastalıklarının kontrol altına alınması için hayvan hareketlerinin kontrolü büyük önem arz ettiğini vurgulayarak; Samsun'da Müdürlüğümüzce ruhsat verilmiş 7 adet hayvan pazarı bulunmaktadır. Bu pazarlarda salgın ve paraziter hayvan hastalıklarının yayılmasını engellemek, bunlardan korunmak, hayvanların sağlıklı ortamlarda alınıp satılmalarını temin etmek ve bu yerlerin atık ve artıklarının çevre ve toplum sağlığına zarar vermesini önlemek amacı ile denetimler yapıyoruz.

Ayrıca Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı denetim istasyonları ile muhtemel hayvan ve hayvansal ürün nakil güzergâhlarında kaçak hayvan ve hayvansal ürün sevklerinin önlenmesine yönelik kolluk kuvvetleri ile koordineli olarak denetimlerimiz devam ediyor. 2018 yılında ilimiz genelinde 150 gündüz, 81 gece olmak üzere toplam 231 denetim gerçekleştirilmiştir. Denetimler sonucunda 49 araçta belgesiz hayvan ve hayvansal ürün tespit edilmiş ve gerekli yasal işlemler gerçekleştirilmiştir."

Denetimlerin devam edeceğini belirten Nail KIRMACI: "Hayvan ve hayvansal ürün taşıyanların il içindeki hareketlerde ürün türlerine göre değişen pasaport, nakil beyannamesi, nakil belgesi veya kesim raporu gibi belgeleri; İl dışı sevklerde ise mutlaka Veteriner Sağlık Raporu bulundurmaları gerekmektedir" dedi.

Arıcıların Konaklama Yerleri Belirleniyor

Samsun İli Bitki Florasının Tespiti ve Arı Konaklama Noktalarının Sayısallaştırılması Projesinin anlatıldığı toplantı, İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz toplantı salonunda 12-14 Kasım 2018 tarihinde gerçekleştirildi. Toplantıya projede görev yapacak İlçe Müdürlüklerinde görevli veteriner hekim ve ziraat mühendisleri katıldı.

Toplantı ile ilgili açıklamalarda bulunan İl Müdürümüz Nail KIRMACI; "Arıcılık elde edilen arı ürünlerinin yanında, tarımsal faaliyetler içerisinde tozlaşma hizmeti ile bitkisel üretime dolaylı olarak katkısı olan önemli bir yetiştiricilik faaliyetidir. Yapacağımız bu çalışma ile İlimiz bitki florasını tespit ederek arıcılarımızın floradan en üst düzeyde faydalanmalarını ve gezginci arıcı faaliyetlerinde yaşadıkları konaklama yeri

sıkıntısını ortadan kaldırmayı hedefliyoruz. İlimiz arıcılık sektörünün önünü açan, gelişmesine katkı verecek bir çalışma olacaktır. İlimizde Arıcılıkla uğraşan bin beş yüz yetiştiricinin 80 bin kovanı mevcut, hem arıcı sayımızın hem de arıcı başına düşen kovan sayısının artmasını hedefliyoruz." dedi.

Toplantı Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER ve Ziraat Mühendisi Dr. Ali KORKMAZ'ın katılımcıların sorularını cevaplamasının ardından sona erdi.

Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Fındığın Geliştirilmesi Projesi Hayata Geçiyor

İlimizin de dâhil olduğu "DOKAP Bölgesinde Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Fındık Plantasyonlarının Rehabilitasyon ve Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında; proje çalışmaları yapılmak üzere seçilen üreticilerin sözleşmeleri, İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda, İl Müdürümüz Nail KIRMACI, Ordu Üniversitesi öğretim üyesi Proje koordinatörü Prof. Dr. Ali İSLAM,

19 Mayıs Üniversitesi öğretim üyesi Samsun İli koordinatörü Prof. Dr. Ümit SERDAR ile Üreticiler Yaşar NAS, Mazhar YÜKSEL, İbrahim BERBER, Ekrem KAHRAMAN ve İsmet AKYÜZ'ün katılımları ile imzalandı.

Proje, DOKAP Bölgesindeki fındık üretim alanlarının yoğun olduğu Samsun, Giresun, Ordu ve Trabzon illerinde uygulanacaktır. Toplam 4 ilde, 3 ayrı rakımda (sahil-orta-yüksek) 5 dekar alana sahip 2'şer üretici bahçesinde yeni bahçe tesisi yapılacaktır. Yeni bahçe tesisi için gerekli olan fidanlar proje ödeneğinden temin edilecek olup 4 ilde toplam 120 dekar alanda yeni bahçe tesisi gerçekleştirilecektir. Eski/yaşlı ekonomik ömrünü tamamlamış bahçelerin yenilenmesi, yeni üretim

modellerinin geliştirilmesi, bahçenin budama ile gençleştirilmesi veya toprak ıslahı ile düzeltilmesi mümkün olmayan ve üretim özelliğini yitirmiş fındık bahçelerinin bir program dahilinde arazinin meyil durumuna ve geliştirilen üretim modellerine göre yenilenmesi, teraslama, damlama sulama sistemi giderleri projeden karşılanacaktır.

Proje kapsamında İlimizde seçilen 5 üreticinin bahçelerinde 5'er dekar yeni bahçe tesisinin yansırı 2'şer dekar alanda da bakım, budama yenileme içeren rehabilitasyon çalışması yapılacaktır. Üretici koşullarında 2'şer dekar kontrol bahçeleri bırakılarak herhangi faaliyet yapılmayacak sadece verim kayıtları tutulacaktır. Böylelikle proje çıktılarının mukayesesi sağlanacaktır.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

Tarım ve Orman Bakanlığı ile Danimarka işbirliğinde gerçekleştirilen ilk eşleştirme projesi, 2007-2009 yılları arasında uygulamaya konulan "Pilot Türk Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sisteminin Kurulması" projesidir. Bu proje ile Ülkemizde 9 ilde (Adana, Bursa, Erzurum, Giresun, İzmir, Konya, Nevşehir, Şanlıurfa, Tekirdağ) veri ağı sisteminin kurulumu sağlanmıştır. Hollanda, Almanya ve İsveç ortaklığında 2011-2012 yılları arasında gerçekleştirilen ikinci eşleştirme projesi ile Samsun İlinin de içinde yer aldığı üç il (İstanbul, Malatya, Samsun) daha sisteme dâhil edilerek, il sayısı 12'ye çıkartılmıştır. 2015 yılında kalan 69 ilin katılımıyla ÇMVA sisteminin ülke geneline yaygınlaştırılması hedefi gerçekleştirilmiş olup, 6000 tarımsal işletmeden veri toplanmaktadır.

İlimizde proje dâhilinde 2018 yılında Alaçam, Bafra, Çarşamba, Havza, Ladik, Tekkeköy, Terme, Vezirköprü ve Yakakent İlçelerinde belirlenen toplam 136 tarımsal işletme sisteme dâhil edilmiştir. Sisteme dahil olan bu işletmelerin içerisinde 2 işletmeden bilgi alınamamış, dolayısıyla işletme sayısı 134'e düşmüştür. 2018 yılı başında açılışları yapılan bu işletmeler, ağustos, eylül ve ekim aylarında, üretim sezonu sonunda ziyaret edilerek hasat miktarları toplanmıştır. Kasım ayı içerisinde 2017 yılı için işletme başına 600 Türk Lirası olarak belirlenen miktar 152 işletmeye toplam 91.200 Türk Lirası olarak yatırılmıştır. Yıl sonu itibarıyla ise aralık ayında 134 işletme ziyaret edilerek, 2018 yılı kapanış

alınan defterler ve Kapanış Envanterlerinin aynı anda bilgisayar ortamında girişleri gerçekleştirilmektedir.

2019 Yılında ocak, şubat aylarında veri girişleri tamamlanarak Bakanlık tipolojisine uyan işletmelerle Çiftçi Katılım Anlaşmaları imzalanarak Mart ayı ilk haftası Bakanlığa gönderilecektir. ÇMVA sistemiyle toplanan bilgi, işletmelerin ve hükümetlerin karar alma sürecini geliştirmesine yardımcı olmaktadır. Geliştirilmiş bir karar alma süreci karlılığı ve rekabet kabiliyeti yüksek işletmelerle birlikte, gerek ilimizde gerekse ülkemizde daha güçlü bir tarım sektörünün oluşturulmasına olanak sağlayacaktır.

Tarım Arazileri Değerlendirme Portalı Eğitimi

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Tarım Arazilerinin Korunması Kullanılması ve Planlanmasında Dair Yönetmelik kapsamında kurum izni için yapılacak tarımsal amaçlı ve tarım dışı kullanım müracaatlarının Tarım Arazileri Değerlendirme Sistemi (TAD Portal) üzerinden yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Tarım Arazileri Değerlendirme Daire Başkanlığı Teknik

Personelince İl Müdürlüğümüzde 08 Kasım 2018 tarihinde eğitim ve bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Yapılan eğitim İlde Plan Yapma yetkisine sahip kurum ve kuruluşlardan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Karayolları 7. Bölge Müdürlüğü, Yedaş Genel Müdürlüğü, Samsun Yatırım ve Koordinasyon Başkanlığı, TEİAŞ 10. Bölge Müdürlüğü, DSİ 7. Bölge Müdürlüğü ile Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve 17 İlçe Belediye Başkanlıklarının temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Tarım Arazileri Değerlendirme Daire Başkanlığında görevli Ziraat Mühendisi Seran AKKAYA konuşmasında TAD PORTAL üzerinde harita ekranında her türlü sorgulama yapılabildiği, arazilerle ilgili detaylı bilgi alınabildiği, yapılan müracaatların hangi aşamada olduğu ve diğer konularda bilgi alınabildiği ayrıca işlemlerin daha hızlı ve etkin bir şekilde sonuçlanması için başvuruların bu sistem üzerinden yapılacağını ifade etti.

15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü Kutlandı

Dünyada halen pek çok ülkede tarımsal işgücünün önemli kaynağını kadınlar oluşturmakta; tarımsal üretimin ve kırsal hayatın sürekliliğinin sağlanmasında önemli rolü, kırsal alanda yaşayan kadınlar üstlenmektedir. Kadınların tarımsal üretimde; kaynakların sürdürülebilir kullanımında, gıda üretiminde ve güvenliğinde sahip oldukları önemli konumdan hareketle Dünya Çiftçi Kadınlar Günü olarak ilan edilen 15 Ekim, ülkemizde de bu isimle kutlanmaktadır.

Bu konuda bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI, "kadınların tarımsal üretimde, kaynakların sürdürülebilir kullanımında, gıda üretiminde ve güvenliğinde sahip oldukları önemli konumdan hareketle 15 Ekim, Dünya Çiftçi Kadınlar Günü olarak ilan edilmiştir. Bu günün amacı, kırsal kadınlar ve onların ilgili oldukları kurumlar açısından kısaca; kırsalda kadınların mevcut statüsünü yükseltmek, Devlet ve kamunun dikkatini kadınların hayati fakat yeterince anlaşılmayan rollerine çekmek, kadınların destek-

lenmeleri için çalışmalar yapmak şeklinde özetlenebilir.

Kurumumuz, kırsal alanda kadın gücünün tarımsal üretim açısından önemini ve kıymetini bilmekte ve bu doğrultuda çalışmalarına devam etmektedir. Kurumum ve şahsım adına 15 Ekim Dünya Çiftçi Kadınlar Günü'nü kutlar, kadınımla erkeğimizle bayrağı ileriye taşıdığımız nice bol ve bereketli seneler dilerim."

16 Ekim Dünya Gıda Günü Ülkemizde ve Dünyada Kutlandı

İl Tarım ve Orman Müdürü Nail KIRMACI, Dünya Gıda Günü ile ilgili yaptığı açıklamada "5996 Kanun ve buna bağlı Yönetmelikler çerçevesinde çiftlikten sofraya gıda güvenliği kapsamında birincil üretim dahil olmak üzere gıdanın üretim, işleme, depolama, dağıtım, satış ve toplu tüketim gibi gıda zincirinin tüm aşamalarında etkin kontrol ve denetimi ile tüketiciye her zaman yeterli ve güvenli gıda arzının sağlanması, üretici ve tüketici menfaatleri ile halk sağlığının en üst düzeyde korunması, sektörler arası haksız rekabetin önlenmesi, gıda sanayinin gelişmesi, toplumun dengeli ve yeterli beslenmesine yönelik miktar ve çeşitlilikte gıda sağlayarak bunların güvenilir olarak tüketiciye ulaşmasının sağlanması Bakanlığımızın temel görevidir.

Besin maddeleri üretiminin az olduğu yoksul ülkelerde açlık ve yetersiz beslenme sorunu vardır. Açlık ve yetersiz beslenme konusu tüm ulusların ortak sorunudur. Bu soruna dikkati çekmek, çözüm yolları bulmak amacı ile her yıl Birleşmiş Milletler'e üye tüm ülkelerde toplantılar düzenlenir. Toplantılardaki araştırma ve inceleme sonuçları dünya kamuoyuna duyurulur.

Kırsal alanlarda daha iyi koşulların oluşturulması, yaşanabilir geçim kaynaklarının desteklenmesi ile göç baskısı hafifletilebilir ve kırsaldaki genç kesimin özellikle kadın girişimcilerin desteklenerek verimli istihdamı sağlanabilir, yenilikçi mekanizmalar ve kırsal kalkınma stratejilerinin geliştirilmesi teşvik edilmiş olur. Böylece, çiftçilerin arazilerde kalmaları ve gıda üretimine devam etmeleri sağlanarak sürdürülebilir kalkınma desteklenmiş olacaktır." dedi.

5 Aralık Dünya Toprak Günü

Her yıl 5 Aralık Dünya Toprak Günü olarak kutlanmaktadır. Toprak kaynaklarının sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesini savunmak amacıyla düzenlenen bugünde, toprağın insanlık için kıymetine ve sağlıklı olmasının önemine dikkat çekilmektedir. Dünya Toprak Günü hakkında İl Müdürümüz Nail KIRMACI da bir açıklama yaparak şunları söyledi:

“Türkiye topraklarının en önemli sorunlarının başında, tarımsal arazilerinin amaç dışı ve yanlış arazi kullanımından kaynaklanan erozyon, tuzluluk ve çoraklaşma gelmektedir. Bu bağlamda, Bakanlığımızca tarım topraklarını korumak ve yasal boşluğu gidermek amacıyla Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 2005 yılında çıkarıldı. Düzenlemeyle 655 bin hektar tarım alanının amaç dışı kullanımı engellendi. Tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesini önlemek amacıyla da yasal düzenlemeler yapıldı. Böylece tarım arazilerinin miras yahut satış yoluyla bölünmesinin önüne geçilmesi hedeflendi.

41 yılda sadece 450 bin hektar arazi toplulaştırması yapılırken, 2003-2017 dönemi arasında 5 milyon 700 bin hektar alanda toplulaştırma gerçekleştirilmiş oldu. Yine, 7 milyon hektar alanda, 258 ovanın ‘tarımsal sit alanı’ ilan edilmesiyle koruma altına alınan ova sayısının 2023 yılına kadar 300’e çıkarılması için çalışmalarımız hızla devam etmektedir. Bu anlamda 5 Aralık Dünya Toprak Günü’nün kutlar, hepimiz için bir farkındalık vesilesi olmasını dilerim.”

Kızılırmak Deltasında Bulunan Lagün Göllerinin Su Ürünleri İstihsal Hakkı Kiraya Verildi

İlimiz Kızılırmak Deltasında bulunan Liman gölü ve Balık Gölleri Lagün Kompleksi’nin (Balık Gölü, Uzun Göl, Cernek Gölü, Gıcı Gölü ve Tatlı Göl) su ürünleri istihsal hakkı bölgede faaliyet gösteren su ürünleri kooperatiflerine kiralandı.

Kiracı kooperatif yetkilileri ile toplantı yapan Samsun Tarım ve Orman İl Müdürü Nail KIRMACI, deltanın Ramsar alanı olduğuna ve UNESCO Dünya Miras Listesine aday olduğuna vurgu yaparak, bölgenin ve ihtiva ettiği lagün göllerinin korunması gerektiğini dile getirdi. Lagün göllerimizin korunması için kiracı kooperatiflerine de büyük sorumluluk düştüğünü belirten KIRMACI, bölge balıkçılarından üzerlerine düşen her türlü sorumluluğu yerine getirmelerini ve Kira Sözleşme şartlarına uymalarını, uymayanları da İl Müdürlüğüne bildirmelerini ifade etti.

1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa istinaden çıkarılan 4/1 nolu Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını

Düzenleyen Tebliğ hükümlerine uyulması gerektiğini, bunun yanında Deltanın hassas durumunun da göz önüne alınarak, Kira Sözleşmesi Teknik Şartnamesine eklenen ilave şartlara da uyulması gerektiğinin önemine işaret etti. Özellikle Delta göl kıyılarında bulunan sazlık ve kamışlık alanlarda bulunan Sazan balığı yumurtlama alanlarının ve kuş yuvalarının tahrip edilmemesi için, bu bölgelerde her türlü araç ile su ürünleri avcılığını yasakladıklarını ifade eden KIRMACI, özellikle kefal gibi balık türlerinin Denizden lagün göllerine giriş ve çıkışlarının engellenmesi için bölgede bulunan bütün kanallarda da her türlü av aracı ile su ürünleri avcılığını yasakladıklarını belirtti.

Yeni kiralama döneminin bölge balıkçılarına hayırlı, bereketli ve bol kazançlı olmasını dileyen KIRMACI, kooperatiflerden özellikle çevreyi kirletmemelerini ve temiz olması için her türlü desteği vermelerini rica etti.

Ayvacık'ta Organik Sıvı Gübre Dağıtımı Gerçekleştirildi

İl Müdürlüğümüzce 2018 yılında Ayvacık İlçemizde uygulanan Organik Tarımı Yaygınlaştırma Projesi kapsamında 376 üreticiye 11 bin dekar alanda yaptıkları organik fındık üretimi için organik sıvı gübre dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Törende konuşan İl Müdürümüz Nail KIRMACI Ayvacık İlçesinin organik tarım konusunda yükselen bir trendi olduğunu bu nedenle yapılan desteklemenin çok önemli olduğunu vurguladı. Ayrıca Ayvacık İlçesi baraj göleti etrafında yoğun olarak fındık tarımı yapılan bir bölgede olması nedeniyle yapılan organik tarımın desteklenmesinin doğal kaynaklarımızı koruma adına da faydalı olduğunu dile getirdi. Törene katılan Ayvacık Ziraat Odası Başkanı Erdal AVCI Ayvacık ilçesinin baraj havzasında olduğunu bildirerek yapılan projede Ayvacık ilçesi çiftçilerinin desteklenmesinden dolayı İl Müdürümüz Nail KIRMACI'ya teşekkürlerini iletti. Törene Ayvacık İlçe Müdürü Barış PADEM, İlçe Müdürlüğü teknik elemanları ve Ziraat Odası danışmanları da katıldı.

Proje ile Samsun Ayvacık İlçesine bağlı köylerde Organik Fındık Üretimini Yaygınlaştırılması ve Eğitimi Projesi ile yörede çok sayıda organik fındık üretimi yapan çiftçilerimizin sayısının artırılması, bu çiftçilerin organik fındık tarımının yapılması sırasında eksik yapılan uygulamaların tamamlanması, yanlış yapılan uygulamaların doğrusunun yaptırılması ve hiç yapılmayan uygulamaların yaptırılması, fındık zararlıları için organik ilaçların yapılması hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca, toprak ve su kalitesinin korunması, doğal kaynakların sürdürülebilirliği, erozyonun önlenmesi ve tarımın olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik olarak başlatılan 'Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programını' çerçevesinde tercih eden üreticilerin desteklenmesi amacı ile başlatılmış ve 2018 yılı boyunca da devam etmiştir.

2016 – 2017 yıllarında projede yer alan 594 üreticinin 30.750 dekar alanda yürütmekte olduğu çalışmaya, 2018 yılında 28 üretici 1.475 da alanda dahil olmak üzere başvuru yapmıştır. Kategori 2'de yer alan 11 mahallede 114 üreticinin 2.750 da alanda taş toplama ve

Bafra'da Çatak Projesi Çalışmaları Devam Ediyor

çiftlik gübresi uygulamaları gerçekleştirilmesi sağlanarak saha çalışmaları tamamlanmıştır.

Kategori 3'te yer alan 48 mahallede 508 üreticinin 29.475 dekar alanda toprakta organik madde miktarını artırmak ve azotlu gübre kullanımını düşürmek maksadı ile 7.125 dekar alanda yeşil gübreleme, 11.600 dekar alanda ahır gübresi uygulaması, 13.500 da alanda ise toprak pH'ını düşürmek maksadı ile kükürt uygulaması gerçekleştirmek için başvuruda bulunmuştur. Bafra Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü Çatak Biriminde görevli personelimiz Nisan ayında başladıkları arazide uygulama denetimlerine ara vermeksizin devam etmektedirler.

İlkadım'da Salep Üretimi

Salep, orkide ailesinden bazı bitkilerin toprak altı yumrularından elde edilir. Ülkemizde 24 cinse ait 154 orkide türü mevcuttur. Bunların 120 kadarı yumrulu orkidelerdir ve salep bunlardan yapılır. Yumrular kremi bej veya açık kahverengi, oval yumurta şekilli ve çatallı olabilir. Yumrulardan elde edilen toz özellikle dondurma ve sıcak salep içeceği yapımında kullanılır. Yetiştiriciliği için yumrular 25-30 cm yüksekliğinde, 70-80 cm genişliğinde hazırlanan küçük sırtlara; sıra üzeri 10 cm sıra arası 15 cm mesafe olacak şekilde ve yumruların büyüme noktası üste gelecek şekilde 6-8 cm derinliğe dikilir. Yetiştiricilikte en önemli sorun yabancı otlar olup, üretim boyunca 2-3 defa elle ot alma işlemi yapılır. İhtiyaç duyduğu suyu doğal yağışlarla karşılamaktadır. İlkbahar yağışlarının yetersiz kalındığı zaman sulama ihtiyacı gösterebilir.

Hasat sırasında bitkilerin erken sökülmesi durumunda 8-10 kg yaş yumrudan 1 kg kuru yumru elde edilir. İdeal söküm zamanı 4-5 kg yaş yumrudan 1 kg kuru yumru elde edileceği zamandır. İyi bakım şartlarında bitkiler 2-5 arası yumru yapmakta, ortalama 1'e 3 verim vermektedir. Dekara 100-125 kg yumru dikildiğinde 300-375 kg arası verim alınmaktadır.

İlkadım İlçemiz Yukarı Avdan Mahallesi'nde

Büyükşehir Belediyesi Salep Yetiştiriciliği Projesi kapsamında bir üreticimiz 500 metrekare alanda ve Akgöl Mahallesinde Bakanlığımız Salep Yetiştiriciliği Projesi kapsamında bir üreticimiz yine 500 metrekare alanda salep üretimi yapmaktadır. Ekonomik olarak dekara 10.000 ile 15.000 TL gibi yüksek bir getirisi olan bu bitkinin bölgemizde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Terme İlçemizde, balıkçılık ve su ürünleri alanında etkin bir şekilde denetim ve eğitim faaliyetleri sürdürülmektedir. Konu hakkında bilgi veren İlçe Müdürü Tuncay DEMİR; "2018 yılı içerisinde kontrol görevlisi personellerimizce 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında deniz ve iç sularda toplam 130 denetim yapılmış olup bunların 73 adedini perakende balık satış yeri, 28 adedini iç sular, 27 adedini balıkçı barınağı denetimi oluşturmaktadır. Kanuna aykırı hareket eden kişilere ve işletmelere toplamda 31.881 TL idari para cezası uygulanmıştır. İlçemiz, sahip olduğu göller ve akarsular sayesinde oldukça sulak bir alana sahip olması nedeniyle iç

Terme'de Balıkçılık Faaliyetleri

sularımızda su ürünleri avcılığı da yapılmaktadır. Bu kapsamda yapmış olduğumuz etkin denetimlerde akarsularımızda serili halde bulunan toplam 3000 metre uzatma ağına el konulmuştur.

Yapılan denetimlere ek olarak ilçede sürdürülebilir balıkçılık için, balıkçılarla toplantılar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Su Ürünleri Mühendisi Mustafa ÇELİK tarafından ilkökul öğrencilerine yönelik etkinlik düzenlenmiştir. Bu çalışmayla amacımız sağlıklı bir neslin yetişmesine katkıda bulunmak ve balığı sık tüketmeyen çocuklarımıza balığı sevdirmektir. Büyüme çağındaki tüm çocuklarımızın balığın içerdiği Omega 3'ü ve balıkta bulunan diğer vitamin ve mineralleri almaları gerekmektedir. Bugün ne kadar doğru ve yeterli beslenirlerse yarın o kadar sağlıklı olurlar düşüncesiyle yarınlarımız olan çocuklarımızın sağlıklı gülmesi, dünyanın daha yaşanılabilir bir yer olması için bizler de elimizden geleni yapmakta, çalışmalarımızı sürdürmekteyiz." dedi.

Vali Yardımcısından İl Müdürlüğümüze Ziyaret

Bursa Vali Yardımcısı iken, geçtiğimiz Eylül ayı itibarıyla Samsun'a atanan Samsun Vali Yardımcısı İbrahim AVCI, dün (05.12.18) İl Müdürlüğümüze tanışma ve bilgilenme amaçlı bir ziyarette bulundu.

İl Müdürümüz Nail KIRMACI ile İl Müdür

Yardımcılarımız Bayram AY, Bekir KARAOMANOĞLU, Celal DEĞİRMENCI ve Şube Müdürlerimizin hazır bulunduğu ziyaret esnasında; Samsun ilinin dünden bugüne tarımsal potansiyeli ve İl Müdürlüğümüz faaliyetleri konusunda Sayın Vali Yardımcımıza bilgi verilerek fikir alışverişinde bulunuldu.

İl Tarım ve Orman Müdürü Nail KIRMACI Samsun'da 2018 yılı Hayvancılık desteklemeleri kapsamında yetiştiricilere Damızlık-Ana Arı ve Arılı Kovan Desteklemeleri kapsamında toplam 681 bin 410 TL destekleme ödemesi yapılacağını belirtti.

İl Müdürü Nail KIRMACI yaptığı açıklamada "Arılı Kovan Desteklemelerinde 668 adet işletme için 65 bin 982 adet arı kolonisinin 659 bin 820 TL, Ana Arı ve Damızlık Ana Arı Desteklemelerinde 1.396 adet damızlık ana arı için 21 bin 590 TL. olmak üzere toplam 681 bin 410 TL'lik destekleme ödemesi hakkedışı düzenlenmiştir" dedi.

Destekleme ödemelerinin hakkedişlerinin hazırlanarak ödenmek üzere Bakanlığa gönderildiğini belirten İl Müdürü Nail KIRMACI, üreticilerimizin mağduriyet yaşamaması ve kamu zararı oluşmaması için gerekli kontrol ve tespit çalışmalarının düzenli bir şekilde yapılmaya devam edeceğini belirtti.

Süt Prim Desteği 25 Kuruşa Çıktı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, yaptığı yazılı açıklamada, süt üreticilerinin üretim maliyetlerinin düşürülmesi, üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması, vatandaşların ucuz süte ulaşmalarını temin etmek, "Enflasyonla Topyekun Mücadele" kapsamında fiyat artışının tüketimde talep daralması yaratmasının önüne geçmek ve arz / talep dengesinin devam edebilmesi için çiğ süt destekleme fiyatlarında yeniden düzenleme yaptıklarını kaydetti.

Bu kapsamda, yeni yıldan itibaren ocak, şubat, mart aylarında süt üreticilerine, litre başına verilen ortalama 10 kuruş Süt Prim Desteği'ni 15 kuruş artırarak, 25 kuruşa yükselttiklerini ifade eden Pakdemirli, "Böylece Ulusal Süt Konseyi'nin açıkladığı tavsiye fiyat kararı olan 1,70 liralık sütün litre fiyatı, Bakanlığımızca yapılan 25 kuruşluk desteklemeyle 1,95 lira olacaktır. Bu desteklemeyle, 2019 yılının ilk 3 ayında süt üreticilerimize toplam 571 milyon lira süt desteği yapılmış olacak" değerlendirmesinde bulundu.

Atakum Tarımı İçin Birlikteyiz Mesajı

Atakum İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 2018 Yılı Faaliyetleri sunum eşliğinde düzenlenen toplantıyla değerlendirildi. Atakum Kaymakamı Sn. Namık Kemal NAZLI, kurum amirleri, İl Müdürlüğü Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü Orhan ŞANLI, tüm mahalle muhtarları ve İlçe Müdürlüğü personelinin de katılımlarıyla 14.12.2018 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda karşılıklı fikir alış veriş yapılarak 2019 yılı desteklemeleri hakkında bilgi verildi.

Genç Çiftçi Eğitimleri Sürüyor

Atakum İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüzde genç çiftçilere yönelik eğitimler devam ediyor. 2016, 2017 ve 2018 yıllarında genç çiftçi desteklemelerinden yararlanan üreticilerimize yönelik; Atakum Kaymakamlığı toplantı salonunda 30.11.2018 tarihinde

'Damızlık Sığır Yetiştiriciliği', 'Buzağı Bakımı ve Besleme', 03.12.2018 tarihinde ise 'Ceviz Yetiştiriciliği' eğitimleri verilmiştir.

Eğitim sonunda 12'si büyükbaş hayvancılık, 2'si ceviz yetiştiriciliği olmak üzere toplam 14 genç çiftçimize katılım belgeleri Atakum İlçe Tarım ve Orman Müdürü Yener GÜNAY tarafından verilmiştir.

Atakum'da Gece Gündüz Eğitim

Atakum İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz tarafından Ekim ve Kasım aylarında 9 adet gece toplantısı düzenlendi. Bu eğitimlere olan katılımın gündüz eğitimlerinden daha fazla olduğu gözlemlendi. Üreticilerimiz yapılan hizmetlerden memnun olduklarını sıklıkla dile getirdiler. Bu eğitimlerde özellikle projeli çalışmalar ve verim artışları konularına vurgu yapılmıştır. Çiftçilerimizle bundan sonraki yapılacak olan tüm tarımsal çalışmalarda daha çok beraber çalışma olgusunu geliştirmenin şart olduğu sonucuna varılmıştır.

Atakum Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü eğitim çalışmaları kış döneminde de hız kesmeden devam edecektir.

Samsun'un Geleneksel Lezzetleri

Burak ULUÇAY / Gıda Yüksek Mühendisi, Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

Samsun'un geleneksel lezzetlerinin başında Çarşamba ilçesine ait Çarşamba Kıvratması vardır. Tarihi 1930'lu yıllara dayanmaktadır. Çarşambalıların düğün, bayram ve özel günlerinde vazgeçilmezlerinden olan bu tatlının ana maddesini ilçenin bölgesel ürünü olan fındık oluşturmaktadır. Baklavanın bir çeşidi gibi olan bu lezzet baklava hamurunun nişasta ile incecik

açılması, arasına şeker ve kıyılmış fındık ilave edilmesi sonrasında yufkanın büzütürülerek fırında pişirilmesi ile yapılmaktadır. Üzerine şerbet dökülerek ya da şerbetsiz olarak tüketilebilmektedir. Daha ilk ısırdıkta ağıza yayılan lezzeti ile oldukça iştah çekici bir tatlıdır. Çarşamba ilçesine ait bu tatlı lezzeti ile Samsun'un geneline yayılmıştır. Artık

pastanelerde bile satışa sunulan bu tatlıya vatandaşlarımızın ulaşması çok daha kolay bir hale gelmiştir.

Samsun İlimizin diğer bir lezzeti ise Bafra Pidesidir. Bafra Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Türk Patent Enstitüsüne başvuru yapılmış ve Bafra Pidesi Coğrafi İşaretle de tescillenmiştir. Coğrafi işaretli olan bir ürün olduğu için standartları ilgili kuruluşlarca denetlenmektedir. Genelde kıymalı soğanlı harç ile yapılan Bafra pidesini bölgedeki diğer pidelerden ayıran en

önemli özelliği hamurunun çıtır olmasıdır. Üzerine sürülen tereyağı ise Bafra Pidesine ayrı bir lezzet katmaktadır. İlimizde Bafra Pidesini yapan birçok işletme bulunmaktadır. Bafra Pidesi sadece bu işi yapan pidecilerde, lokantalarda tüketime sunulduğu gibi düğün, mevlit, cenaze gibi merasimlerde de misafirlere ikram edilmektedir.

Samsunun diğer Coğrafi İşaret tescilli bir lezzeti ise Samsun Simididir. Samsun simidinin diğer yerlerde yapılan simitlerden bazı farkları vardır. Hamuru yarı serttir. Mayası oldukça azdır. Üzerine sürülen ve Samsun Simidine hoş bir renk ve kızarıklığın sağlanmasında kullanılan pekmez ise genellikle dut pekmezidir. Üretimde bol susam

kullanılması da Samsun simidini diğer yerlerde yapılan simitlerden ayırmaktadır. Samsun Simidi kendine özgü lezzeti ile Samsun halkı tarafından öğün vakti gözetilmeksizin tüketilmektedir.

Bu yazımızda Samsun İlimize yapılan ziyaretlerde misafirlerimizin mutlaka tatması gereken lezzetler hakkında kısa bir bilgilendirme yapmış bulunmaktayız. İlimize yapacağınız ziyaretlerde mutlaka bu lezzetleri tatmanızı temenni ederiz.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kampanyayla günde

1 milyon 50 bin adet ekmek

çöpe atılmaktan kurtarıldı

Çöpe atılan ekmeklerle yüzlerce **okul,**

hastane ve kilometrelerce

yol yapılabilmektedir

www.ekmekisrafetme.com

TARSİM[®]
TARIM SİGORTALARI HAYUZU
tarımın sigortasıyız

Üreticimiz istedi, TARSİM kapsamı genişletti!

İlçe Bazlı
Kuraklık Verim
Sigortası

%60
Devlet
Destegiyle

Şimdi
Buğdayın yanı sıra
Arpa, Yulaf,
Çavdar ve Triticale
ürünleri de
kapsamda!

Kadın Çiftçilere
ve Genç Çiftçilere
%5 İndirim
İmkani...

tarsim.gov.tr | 0850 250 82 77

